

Osnovni sud u Mitrovici
Broj predmeta P 938/13
27. maj 2015.

U ime naroda

Osnovni sud u Mitrovici u sudskom veću sastavljenom od sudija EULEKS-a: Dariusza Sielickog, u svojstvu predsednika veća, Vidara Stenslanda i Ive Nikšić u svojstvu članova veća, uz asistenciju pravnika EULEKS-a Chiare Tagliani u svojstvu zapisničara u krivičnom predmetu br. P 938/2013 protiv sledećih okrivljenih koji se terete po optužnici br. PPS 88/11 koju je sudu podneo tužilac iz Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo dana 8. novembra 2013. godine:

1. **J.D.** , ime oca H. , rođen _____,
2. **S.G.** , ime oca S. , rođen _____,
3. **I.H.** , ime oca S. , rođen _____,
4. **S.J.** , ime oca H. , rođen _____,
5. **S.L.** , ime oca M. , rođen _____,
6. **S.S.** , ime oca S. , rođen _____
_____,
7. **A.Z.** , ime oca H. , rođen _____;

nakon javno održanog glavnog pretresa u prisustvu svih okrivljenih i njihovih branilaca, tačnije: Haxhija Millakua za **S.G.** ; Torstena Linka do 14. oktobra 2014. i Tahira Rrecaja za **S.J.** , Mexhida Syle za **J.D.** ; Tome Gashi, Gregora Guy Smitha, i Ibrahima Dobruna za **S.** S. ; Mahmuta Halimija za **I.H.** ; Luljete Ginovci do 24. septembra 2014, Dr. Inga Rischa do 4. decembra 2014, Arianita Koci od 24. septembra 2014. za **S.L.** ; i Ganija Rexhe za **A.Z.** ;

dana: 22. i 23. maja; 12, 13, 24. i 25. juna; 8, 16, 17, 18, 22, 23. i 24. jula; 4. i 5. avgusta, 17, 24. i 25. septembra; 7, 8, 14. i 29. oktobra; 11, 12, 13, 18, 19. i 20. novembra; 3, 4, 5. i 11. decembra 2014; i 15. januara; 3. i 13. februara; 10, 11, 19. i 24. marta; i 22, 24, 28. i 29. aprila; 12, 19. i 25. maja 2015;

nakon većanja sudskog veća i glasanja 25. i 26. maja 2015. godine, dana 27. maja 2015. shodno članu 359 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Republike Kosovo (ZKPK) u prisustvu optuženih, njihovih branilaca, tužioca EULEKS-a iz Specijalnog tužilaštva Kosova Charlsa Hardawaya, izriče javno sledeću:

P R E S U D U

I. S.L. je kriv za sledeće krivično delo: postupajući na brutalan način, on je sa umišljajem oduzeo život neidentifikovanom _____ koji je govorio _____ jezik i koji je bio star oko _____ godina tako što je naslonio pištolj tipa TT na glavu _____ dok su ___ ruke bile vezane i dok su ga čuvala ___ neidentifikovana _____, potom je ispalio ___ hica u glavu _____ i time izazvao _____ smrt na neeutvrđenoj lokaciji između sela _____ i _____ neutvrđenog datuma u _____ godine. Ova radnja se kvalifikuje kao ubistvo iz člana 30, stav 2, podstav 1 Krivičnog zakona Socijalističke Autonomne Pokrajine Kosovo od 28. juna 1977. (KZSAPK) i za ovo krivično delo, shodno članu 30, stav 2, podstav 1 KZSAPK i članu 38 stav 1 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ) u tekstu koji je stupio na snagu 1. jula 1977. godine gde su sve ove odredbe zadržane na snazi na osnovu člana 1.3 Uredbe UNMIK-a 1999/24 od 12. decembra 1999. godine, S.L. je ovim osuđen na 12 (dvanaest) godina zatvora;

II. S.S. je kriv za sledeće krivično delo: tokom unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, u nekoliko prilika u _____ i _____ godine, postupajući kao član _____ (____), on je izvršio tešku povredu zajedničkog člana 3 četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine jer je sa umišljajem vršio/la nasilje, brutalno postupao i mučio svedoka A, _____ civila koji je bio pritvoren u pritvorskoj jedinici _____ u _____ (Opština _____/_____), koji nije aktivno učestvovao u ratnim dejstvima, tako što ___ je šamarao i tukao pesnicama, pretio ___ smrću, i optuživao ___ da je

_____ špijun, unutar pritvorske ćelije, i ova radnja se, po članu 33 stav 1 Ustava Republike Kosovo, ovim kvalifikuje kao ratni zločin u sticaju iz člana 152 stav 1, stav 2, podstav 2.1, i člana 81 stav 1 Krivičnog zakona Republike Kosovo koji je stupio na snagu 1. januara 2013. godine (KZRK), protivno članu 4 stav 2(a) Dopunskog protokola II uz pomenute konvencije, i za ovo krivično delo, shodno članu 152 stav 1 i članu 45 stav 1 KZRK koji je modifikovan članom 33 stav 2 Ustava i članom 38 stav 1 KZSFRJ u tekstu koji je stupio na snagu 1. jula 1977. godine i koji je zadržan na snazi na osnovu člana 1.3 Uredbe UNMIK-a 1999/24 od 12. decembra 1999. godine, S.S. je ovim osuđen na šest (6) godina zatvora;

III. Utvrđeno je da je tokom unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, _____ prilikom oko __. _____ godine, **S.G.**, postupajući kao član __, sa umišljajem narušio telesni integritet i zdravlje svedoka B, _____ civila koji je bio pritvoren u _____ u _____ (Opština _____/_____) time što ga je u više navrata tukao/la pendrekom. Međutim, ova radnja nije imala karakteristike teškog kršenja zajedničkog člana 3 četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine kao što je okvalifikovana u optužnici i iz ovog razloga ona ne predstavlja krivično delo u vreme izvršenja, i stoga, shodno članu 364 stav 1 podstav 1.1 ZKPK i članu 3 KZSFRJ, **S.G.** je ovim oslobođen optužbe koja u sebi sadrži ovu radnju.

IV. Utvrđeno je da su tokom unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, _____ prilikom između početka _____ i kraja _____, **J.D.** i **S.S.**, postupajući kao članovi __, u saizvršilaštvu, sa umišljajem narušili telesni integritet i zdravlje neidentifikovanog _____ iz _____ u _____, koji je bio pritvoren u pritvorskoj jedinici __ u _____ (Opština _____/_____), time što su ga/je u nekoliko navrata pretukli u _____ (Opština _____/_____. Međutim, ova radnja nije imala karakteristike teškog kršenja zajedničkog člana 3 četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine kao što je okvalifikovana u optužnici i iz ovog razloga ona ne predstavlja krivično delo u vreme izvršenja, i stoga, shodno članu 364 stav 1 podstav 1.1 ZKPK i članu 3 KZSFRJ,

J.D. i S.S. su ovim oslobođeni optužbe koja u sebi sadrži ovu radnju.

V. Utvrđeno je da je, tokom unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, _____ prilikom u _____, **S.S.**, postupajući kao član _____, i u saizvršilaštvu sa drugim do sada neidentifikovanim članom _____, sa umišljajem narušio telesni integritet i zdravlje neidentifikovanog kosovskog _____ iz sela _____, koji je bio pritvoren u pritvorskoj jedinici _____, time što ga je pretukao dok je čistio pod zatvora u _____ (Opština _____/_____). Međutim, ova radnja nije imala karakteristike teškog kršenja zajedničkog člana 3 četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine kao što je okvalifikovana u optužnici i iz ovog razloga ona ne predstavlja krivično delo u vreme izvršenja, i stoga, shodno članu 364 stav 1 podstav 1.1 ZKPK i članu 3 KZSFRJ, **S.S.** je ovim oslobođen optužbe koja u sebi sadrži ovu radnju.

VI. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.G.** i **S.J.** su ovim oslobođeni sledeće tačke optužnice: da su, postupajući kao članovi _____ (____), u saizvršilaštvu jedan sa drugim i sa drugim do sada neidentifikovanim vojnicima _____, ubili _____, _____, tako što su mu motornom testerom odrubili glavu u _____ (Opština _____/_____) neutvređenog datuma sredinom _____ godine, tačka koja je u optužnici okvalifikovana kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva što je propisano i što se kažnjava po članovima 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su oni izvršili pomenutu radnju.

VII. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.G.** i **S.J.** su ovim oslobođeni sledeće tačke optužnice: da su, u svojstvu članova _____, u saizvršilaštvu, narušili telesni integritet i zdravlje svedoka C, civila koji je bio pritvoren u pritvornom centru kojim je upravljala _____ i koji se nalazio u _____ (Pritvorni centar u _____), time što su ga uporno udarali palicom za bejzbol, dok ga je **S.J.** šutirao i udarao pesnicama u _____ (Opština _____/_____) neutvrđenog datuma početkom _____ godine, tačka koja je u optužnici okvalifikovana kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva što je propisano i što

se kažnjava po članovima 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su oni izvršili pomenutu radnju.

VIII. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **I.H.** je ovim oslobođen/a sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana ____, narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F, civila, tako što je iz pištolja ispalio/la metak u pravcu noge svedoka F koji ga je ranio u nogu i udario u čelo kundakom pištolja na neutvrđenoj lokaciji blizu sela _____ (Opština _____) neutvrđenog datuma krajem ____/početkom _____. godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da je on izvršio pomenutu radnju.

IX. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** i **S.S.** su ovim oslobođeni sledeće tačke optužnice: da su, u svojstvu članova ____ i osoba koje su vršile kontrolu nad _____ u _____ (uslovi, pravila, koje osobe će biti pritvorene i/li koje će biti oslobođene), u saizvršilaštvu jedni sa drugima, narušili telesni integritet i zdravlje (npr. zatvorenici su vezivani lancima, neadekvatne prostorije, preterana vrućina, nedostatak sanitetskih uslova, neadekvatna ishrana, česta prebijanja) nedefinisanog broja _____ civila pritvorenih u takvom pritvornom centru u _____ (Opština ____/____) od _____ do početnih meseci _____. godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su oni izvršili pomenute radnje.

X. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.** je ovim oslobođen sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana ____, u saizvršilaštvu sa neutvrđenim brojem drugih lica, u više navrata narušio telesni integritet i zdravlje _____, _____ koji je držan u zatočeništvu ____, preciznije, da je okrivljeni učestvovao u krivičnom delu time što je okrivljeni u nekoliko prilika

odvodio _____ do pijačnog trga u _____, i javno oglašavao da svako ko želi može da tuče _____, i time što je stavljao žrtvu na raspolaganje neutvrđenom broju osoba koje su ga šamarale i udarale, u _____ (Opština _____/_____), tokom nekoliko neutvrđenih dana početkom _____ godine, tačka koja je u optužnici okvalifikovana kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva što je propisano i što se kažnjava po članovima 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su oni izvršili pomenutu radnju.

XI. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** su ovim oslobođeni sledeće radnje: da su, u svojstvu članova _____, u saizvršilaštvu jedni sa drugima i sa drugim neidentifikovanim licem koje je u međuvremenu preminulo, i sa _____ do sada neidentifikovanih _____, narušili telesni integritet i zdravlje svedoka F, civila koji je bio pritvoren u pritvornom centru u _____, time što su ga uporno šutirali u _____ (Opština _____/_____), neutvrđenog dana početkom _____ godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članova 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** izvršili pomenutu radnju.

XII. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.** je ovim oslobođen sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana _____, u više navrata narušavao telesni integritet i zdravlje svedoka E, civila koji je bio pritvoren u pomoćnoj zgradi pritvornog centra u _____, tokom perioda od približno _____, time što ga je bičevao automobilskim lancem u _____ (Opština _____/_____), tokom neutvrđenih dana početkom _____ godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da je **S.J.** izvršio pomenutu radnju.

XIII. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.** je ovim oslobođen sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana ____, u saizvršilaštvu sa drugim do sada neidentifikovanim _____, narušio telesni integritet i zdravlje _____ do sada neidentifikovanih civila, ____ i _____, koji su bili pritvoreni u pomoćnoj zgradi pritvornog centra u _____, i koji su teško prebijeni u _____ (Opština _____/_____) tokom neutvrđenih dana početkom ____ godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da je **S.J.** izvršio pomenutu radnju.

XIV. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **S.J.** i **S.S.** su ovim oslobođeni sledeće tačke optužnice: da su, u svojstvu članova ____, u saizvršilaštvu jedan sa drugim, narušili telesni integritet i zdravlje svedoka I, civila koji je bio pritvoren u pritvornom centru u _____, time što su ga u više navrata pretukli u _____ (Opština _____/_____), neutvrđenog dana krajem _____/početkom ____ godine, što je u optužnici okvalifikovano kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da su **S.J.** i **S.S.** izvršili pomenutu radnju.

XV. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **A.Z.** je ovim oslobođen sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana ____, u saizvršilaštvu sa dvojicom do sada neidentifikovanih _____, narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F, civila koji je bio pritvoren u pritvornom centru u _____, i koji je bio tučen motkama, preciznije, da je okrivljeni učestvovao u krivičnom delu time što je žrtvu stavio na direktno raspolaganje _____ do sada neidentifikovanih _____ koji su tukli svedoka F, i što je intenzivirao njihove zločinačke namere svojim prisustvom u _____ (Opština _____/_____), neutvrđenog dana u ____ godine, radnja koja je u optužnici okvalifikovana kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članova 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da je **A.Z.** izvršio pomenutu radnju.

XVI. Shodno članu 364, stav 1, podstav 1.3 ZKPK, **A.Z.** je ovim oslobođen sledeće tačke optužnice: da je, u svojstvu člana ____, u saizvršilaštvu sa _____ do sada neidentifikovanih _____, narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F i nepoznatog zatvorenika iz _____, ____ civila koji su bili pritvoreni u pritvornom centru u _____, time što su ih u više navrata tukli, u _____ (Opština _____/_____), neutvrđenog dana u ____/____. godine, radnja koja je u optužnici okvalifikovana kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članova 22 i 142 KZSFRJ, jer nije dokazano da je **A.Z.** izvršio pomenutu radnju.

XVII. Shodno članu 83 stav 1 KZRK, period lišavanja slobode **S.S.** _____, od 24. maja 2013. do 19. decembra 2014. biće uračunat u kaznu zatvora koja __ je izrečena.

1. Shodno članu 7 i članu 50 stav 1 KZSFRJ, period lišavanja slobode **S.L.** _____ od 23. maja 2013. do 19. decembra 2014. biće uračunat u kazne zatvora koja su __ izrečene.

XIX. Shodno članu 453 stav 3 ZKPK, troškovi krivičnog postupka će biti delimično nadoknađeni na sledeći način:

- **S.S.** _____ će nadoknaditi iznos od 1200 evra;
- **S.L.** _____ će nadoknaditi iznos od 1200 evra;

dok će ostatak troškova krivičnog postupka biti isplaćen iz budžetskih sredstava.

O B R A Z L O Ž E N J E

A. Istorijat postupka

I. Optužnica

1. Dana 08. novembra 2013, tužilac EULEX-a iz STRK je podigao optužnicu PPS 88/11 od 6. novembra 2013, protiv **S.G.**, **S.J.**, **J.D.**, **S.S.**, **I.H.**, **A.Z.** koji su optuženi za razna krivična dela. Okrivljeni su navodno postupali u svojstvu pripadnika ___ tokom unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu ____ godine.

2. Većina optužbi se sastojala od narušavanja telesnog integriteta i zdravlja civila zatvorenika koji su navodno držani u _____ u _____. Konkretno:

2.1 **S.S.** je bio optužen za:

2.1.1 narušavanje telesnog integriteta i zdravlja svedoka A, time što __ je tukao neutvrđen broj puta, ne manje od ___ puta, šamarajući __ i udarajući __ pesnicama unutar ćelije gde je bio pritvoren, neutvrđenih datuma tokom _____ godine (tačka 13(2) optužnice);

2.1.2 narušavanje telesnog intergriteta i zdravlja neidentifikovanog lica iz sela _____, tako što __ je pretukao dok je čistio pod zatvora, u saizvršilaštvu sa drugim do sada neidentifikovanim pripadnikom ____, neutvrđenog datuma u _____ godine (tačka 13(5) optužnice);

2.2 **S.J.** je optužen da je

2.2.1 u više navrata narušavao telesni integritet i zdravlje svedoka, tokom perioda od približno _____, uključujući i to da __ je bičevao automobilskim lancem, neutvrđenog datuma početkom ____ . godine (tačka 11(6) optužnice);

2.2.2 u saizvršilaštvu sa drugim do sada neidentifikovanim _____, narušio telesni integritet i zdravlje _____ do sada neidentifikovanih civila, _____ i _____, koji su bili pritvoreni u pomoćnoj zgradi _____ u _____, i koji su bili teško prebijeni neutvrđenog datuma početkom ____ . godine (tačka 11(8) i 13(7) optužnice);

2.3 **S.J.** i **S.S.** su optuženi da su u saizvršilaštvu jedan sa drugim narušili telesni integritet i zdravlje svedoka I tako što su __ uporno tukli neutvrđenog datuma krajem _____/početkom _____ (tačke 11(8) i 13(7) optužnice);

2.4 **J.D.** i **S.S.** su optuženi da su u saizvršilaštvu jedan sa drugim narušili telesni integritet i zdravlje neidentifikovanog _____ iz _____ u _____ neutvrđenog datuma između početka _____ i kraja _____ . godine (tačke 6(3) i 13(6) optužnice);

2.5 **S.G.** i **S.J.** su optuženi da su u saizvršilaštvu jedan sa drugim narušili telesni integritet i zdravlje svedoka C, time što su __ uporno udarali palicom za bejzbol, dok __ je **S.J.** šutirao i udarao pesnicama neutvrđenog datuma početkom _____ . godine (tačke 9(2) i 11(2) optužnice);

2.6 **S.J.** , **S.L.** , **A.Z.** su optuženi da su u svojstvu pripadnika _____, u saizvršilaštvu jedni sa drugima i sa _____ (koji je preminuo) i sa

_____ do sada neidentifikovanih _____, narušili telesni integritet i zdravlje svedoka F time što su ___ uporno šutirali neutvrđenog datuma početkom _____. godine. Tačnije, **S.L.** i **A.Z.** su učestvovali u krivičnom delu time što su žrtvu stavili na direktno raspolaganje drugim izvršiocima koji su tukli svdoka F, i time što je intenzivirao njihove zločinačke namere svojim prisustvom (tačke 11(5), 12(2) i 15(2) optužnice);

2.7 S.G. _____ je optužen za narušavanje telesnog integriteta i zdravlja svedoka B, time što ___ je uporno tukao pendrekom, oko __. _____ godine (tačka 9(3) optužnice;

2.8 **A.Z.** _____ je optužen da je u saizvršilaštvu sa dvojicom do sada neidentifikovanih _____:

2.8.1 narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F, koji je bio tučen motkama, preciznije, okrivljeni je učestvovao u krivičnom delu time što je žrtvu stavio na direktno raspolaganje _____ do sada neidentifikovanih _____ koji su tukli svedoka F, i što je intenzivirao njihove zločinačke namere svojim prisustvom neutvrđenog datuma u _____. godine (tačka 15(3) optužnice);

2.8.2 narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F i nepoznatog zatvorenika iz _____, time što ih je uporno tukao neutvrđenog datuma u ____/____ godine (tačka 15(4) optužnice)

3. Optužnica je sadržala dve optužbe vezane za narušavanje telesnog integriteta civila koje se navodno desilo na lokaciji drugoj od _____ u _____:

3.1. **I.H.** je optužen da je narušio telesni integritet i zdravlje svedoka F, civila, time što je iz pištolja ispalio metak u _____ nogu i time što ga je udarao u čelo kundakom pištolja na neutvrđenoj lokaciji blizu sela _____ (Opština _____) neutvrđenog datuma krajem ____/početkom ____ ____ . godine;

3.2. **S.J.** je optužen da je u saizvršilaštvu sa neutvrđenim brojem drugih lica, u više navrata narušio telesni integritet i zdravlje **I. B.**, _____, koji je držan u zatočeništvu _____, preciznije, da je okrivljeni učestvovao u krivičnom delu time što je u nekoliko prilika odvodio **I.B.** do pijačnog trga u _____, i javno oglašavao da svako ko želi može da tuče **I.B.**, i time što je stavljao žrtvu na raspolaganje neutvrđenom broju osoba koje su ga šamarale i udarale, u _____ (Opština _____/_____), tokom nekoliko neutvrđenih dana početkom ____ ____ . godine (tačka 11(3) optužnice);

4. Osim optužbi koje se tiču narušavanja telesnog integriteta i zdravlja civila, **S.J.**, **S.L.**, **S.S.** i **A.Z.** su optuženi da su u svojstvu osoba koje su vršile kontrolu nad _____ u _____ (uslovi, pravila, koje osobe će biti pritvorene i/li koje će biti oslobođene), u saizvršilaštvu jedni sa drugima, narušili telesni integritet i zdravlje (npr. zatvorenici su vezivani lancima, neadekvatne prostorije, preterana vrućina, nedostatak sanitetskih uslova, neadekvatna ishrana, česta prebijanja) od _____ do _____ meseci ____ . godine (tačke 11(1), 12(1), 13(1) i 15(1) optužnice).

5. Takođe je bilo i optužbi koje su se ticale ubistava:

5.1. **S.G.** i **S.J.** su optuženi da su u saizvršilaštvu jedan sa drugim i sa ostalim do sada neidentifikovanim _____ ubili _____, _____, tako što su _____ motornom testerom odrubili glavu u _____ (Opština _____/_____) neutvrđenog datuma sredinom _____. godine (tačke 9(1) i 11(4) optužnice);

5.2. **S.L.** je optužen za ubistvo nepoznatog _____ zatvorenika, civila, tako što mu je _____ puta pucao u glavu iz pištolja TT, na neutvrđenoj lokaciji između sela _____ i _____, neutvrđenog datuma _____ godine (tačka 12(3) optužnice).

6. Sve ove radnje se kvalifikuju u optužnici kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva kako propisuje i sankcioniše član 142 Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ) što je trenutno kažnjivo po članovima 31 i 152 Krivičnog zakona Republike Kosovo (KZRK), protivno zajedničkom članu 3 četiri Ženevske konvencije iz 1949, i članu 4 Dopunskog protokola II uz pomenute konvencije, dok je tužilac naveo da su sva ranija navedena pravila međunarodnog pravila bila na snazi u toku unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu i da su sva ona sve vreme relevantna za datu optužnicu. Pravna kvalifikacija radnji koje su navodno izvršene u saizvršilaštvu je takođe sadržala član 22 KZSFRJ.

7. Ista optužnica je sadržala još dve optužbe koje su kasnije razdvojene po rešenju predsednika veća od 14. aprila 2014. godine kako bi se o njima vodio drugi postupak.

7.1. Prva je opisana na sledeći način:

A.D. , **S.S.** , **I.T.** , **Z.**
D. , **F.D.** , **N.D.** , **S. D.** ,
D. D. , **B.D.** , i **J.D.** su takođe optuženi

za sledeće krivično delo: da su u saizvršilaštvu jedni sa drugima i sa do sada neidentifikovanim _____ narušili telesni integritet i zdravlje svedoka A i svedoka B, ___ civila zatočena u _____ u _____, time što su ih:

- tukli pesnicama i drvenim motkama;
- primoravali svedoka A i svedoka B da tuku jedan drugog;
- metalnim alatom stezali genitalije svedoka A i potom ___ njime vukli po podu, neutvrđenog datuma u _____.

7.2. Po drugoj tački koja je takođe bila predmet ranije pomenutog rešenja o razdvajanju postupka, **J.D.** , **S.S.** , **I.T.** , i **Z.D.** su optuženi za sledeće krivično delo: da su u saizvršilaštvu jedni sa drugima i sa do sada neidentifikovanim _____, u neutvrđeni broj prilika, narušili telesni integritet i zdravlje svedoka A, civila zatočenog u _____ u _____, time što su ___ tukli pesnicama i drvenim motkama po raznim delovima tela, tokom nekoliko neutvrđenih datuma u _____ i _____ . godine.

II. Prigovori na optužnicu

8. Prigovori na prihvatljivost dokaza iznetih u optužnici koje su podneli svi branioci i sam **A.Z.** kao i njihovi zahtevi za odbacivanje optužnice su odbijeni kao neosnovani rešenjem predsednika veća od 8. februara 2014. godine. Ovo rešenje je potvrđeno od strane Apelacionog suda 8. aprila 2014. godine.

III. Nadležnost suda i sastav veća

9. U skladu sa članom 11. stav 1. Zakona o sudovima, Zakon br. 03/L-199, Osnovni sud je nadležan da u prvom stepenu presuđuje o svim krivičnim delima.
10. Krivična dela, prema optužnici, su izvršena u regionu _____, koji se nalazi na teritoriji Osnovnog suda u Mitrovici. Stoga, u skladu sa članom 29. stav 1. ZKPRK, ovaj sud je mesno nadležan da sudi u ovom predmetu.
11. Istragu u ovom predmetu je vodilo Specijalno tužilaštvo Kosova; stoga, u skladu sa članom 3.1 Zakona br. 03/L-053 od 13. marta 2008. godine „Zakon o nadležnosti, odabiru i raspodjeli sudskih predmeta sudijama i tužiocima misije EULEX-a na Kosovu“¹, EULEX sudije imaju nadležnost i jurisdikciju nad ovim predmetom.
12. Prema članu 286. ZKPRK, glavni pretres treba da se održi u mestu gde se nalazi sedište suda, i u sudnici.
13. Dana 15. maja 2014. godine, Predsednik Osnovnog suda u Mitrovici je odbio predloge koje je podneli branioci Dr. Ingo Risch 2. maja 2014. godine; Haxhi Milaku, Mahmut Halimi, Mexhit Syla, Tahir Rrecaj i Gani Rexha 7. maja 2014. godine; i Gregor Guy Smith 8. maja 2014. godine. Branilac Luljeta Gjinovci je takođe podnela predlog 15. maja 2014. godine zahtevajući promenu mesta. Ovaj predlog je odbijen odlukom Predsednika Osnovnog suda u Mitrovici 20. maja 2014. godine. Dana 23. juna 2014. godine, branilac Gregor D. Guy-Smith je podneo još jedan predlog za promenu mesta, koji je takođe odbijen odlukom Predsednika Osnovnog suda u Mitrovici od 26. juna 2014. godine.

¹ Zakon je usvojen u Skupštini 13.03.2008., a proglašen Dekretom Predsednika Republike Kosovo br. DL-019-2008, dana 15.06.2008.

14. Tužilac je podneo svoj predlog za promenu mesta na ročištu od 22. maja 2014. godine. Veće je odbilo da isto razmotri zbog nedostatka stvarne nadležnosti, shodno članu 286. ZKPRK.
15. Notorna je činjenica da od marta meseca 2008. godine, pa do dana kada je doneta presuda, iz određenih bezbednosnih razloga, na severu Mitrovice je uspostavljena striktna praksa da krivični predmete u Osnovnom sudu u Mitrovici sude veća sastavljena isključivo od EULEX sudija. Ova praksa nikada nije osporena od strane suda bilo kog stepena. Član 6. Evropske Konvencije o zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te i član 31. stav 2. Ustava Republike Kosovo, predviđaju pravo na pravično suđenje od strane zakonom ustanovljenog suda. Pojam „zakonom ustanovljeni sud“ se takođe odnosi na domaće zakonodavstvo o mesnoj i faktičnoj nadležnosti. Izgleda da isključivo učešće EULEX sudija je bio jedini način da se ispoštuje pravo na suđenje.
16. Takva praksa je takođe potvrđena Sporazumom između Šefa EULEX Kosovo i Sudskog saveta Kosova o relevantnim aspektima delatnosti i saradnje EULEX sudija sa kosovskim sudijama koji rade u lokalnim sudovima („Sporazum“) od 18. juna 2014. godine, gde u članu 5. (a) Sporazuma stoji da će „EULEX sudije osigurati da Osnovni sud u Mitrovici ostane funkcionalan, dok se multietnički sudski sistem na severu ne sprovede i funkcionalizuje.“
17. Nijedno pitanje nije pokrenuto od strane stranaka u pogledu sastava pretresnog veća. Stoga, u skladu sa članom 382. stav 4. ZKPRK, pretpostavlja se da su se isti odrekli prava da ospore sastav veća.

IV. Glavni pretres

a. Trajanje glavnog pretresa

18. Glavni pretres je otpočeo 22. maja 2014. godine i okončan 25. maja 2015. godine. Održano je 46 sudskih ročišta. Na prvom ročištu od 22. maja 2014. godine, optužena lica **S.J.**, **I.H.** i **S.L.** se nisu pojavili. Stoga se postupak protiv istih razdvojio u skladu sa članom 36. stav 1 ZKPK. Pošto su se gore naznačena lica pojavila na sledećem ročištu od 23. maja 2014. godine, onda je postupak ponovo spojen.
19. Ročišta zakazana za 9. oktobar 2014. godine; 12., 16. i 17. decembar 2014. godine; te i 5., 6. i 7. mart 2015. godine su otkazana na zahtev stranaka. Ročišta zakazana za 16. jul 2014., 25 septembar 2014. i 24 mart 2015. godine su morala da se odlože zbog zdravstvenog stanja nekih od okrivljenih. Svi zahtevi su pravedno obrazloženi i sledstveno odobreni.
20. Zbog neuobičajeno dugih svedočenja svedoka tužilaštva, glavni pretres je trajao duže od 120 kalendarskih dana kao što je predviđeno članom 314. stav 1.2. ZKPRK. Međutim, svaka naredna odlaganja naložena od strane pretresnog veća nisu bila duža od 30 dana i ista su uvek bila obrazložena sa naznakom proceduralnih radnji koje treba da se preduzmu na sledećem sudskom ročištu.
21. Stranke nisu uložile prigovor na trajanje suđenja. Stoga, u skladu sa članom 382. stav 4. ZKPRK, pretpostavlja se da su se isti odrekli prava da ospore ovu stvar.

b. Sudske prostorije

22. Zbog značajnog broja učesnika i pripadnika javnosti koji su bili zainteresovani da prate postupak napravljen je poseban

razmeštaj kako bi se na popisan način prilagodilo suđenje. Sudnica je propisno opremljena nameštajem koji se uglavnom koristi na Kosovu i ista je klimatizovana. Sama sudnica je pružala dovoljno mesta za stranke, sa negde oko 80 mesta rezervisanih za pripadnike javnosti, te i prostor za TV kamare. Članovi svakog tima odbrane, misli se na okrivljene, njihove advokate, i lica koja su pomagala advokatima, su sedeli zajedno; svaki tim odbrane je bio smešten na poseban sto kako bi im se omogućila poverljiva komunikacija unutar tima.

c. Mere preduzete kako bi se osigurao pristup javnosti u sudnici i javni karakter suđenja

23. Pristup javnosti je olakšan saopštavanjem datuma suđenja za vreme svakog od sudskih ročišta i dodatno na veb stranici EULEX-a. Policija Kosova je pomagala pripadnicima javnosti da stignu do sudnice. Nije zabeležen nijedan bezbednosni incident u pogledu pripadnika javnih pokreta na severu Mitrovice. Pretresnom veću nije predočena nijedna pritužba na ograničenje ili ometanje pristupa sudnici.

24. Suđenje je održano u sudnici i isto je bilo otvoreno za javnost. Osim u izuzetnim prilikama kada pripadnicima javnosti nije bilo omogućeno da vide lice svedoka koji je saslušan putem video-konferencijskog kao što je detaljno opisano u nastavku), bilo je sledećih izuzetaka u javnom karakteru suđenja:

24.1. Sednica je bila zatvorena za javnost kada je bezbednost svedoka bila u pitanju, i to u sledećim prilikama:

- dana 13. juna 2014. godine, kada se raspravljalo o predlozima tužilaštva u vezi zaštitnih mera za svedoke;

- dana 5. avgusta 2014. godine, prilikom svedočenja svedoka **F. M.**, zbog opasnosti da će isti obelodaniti identitet svedoka A;
- dana 12. novembra 2014. godine, za vreme dela svedočenja svedoka D koje se odnosilo na svedoka G;

24.2. Potrebe za zaštitu prava svedoka na privatnost na koje se pretresno veće pozivalo prilikom obrazloženja zatvaranja sednice za javnost, i to u dva navrata:

- dana 29. oktobra 2014. godine, kada se raspravljalo o zdravstvenom stanju svedoka M;
- dana 13. marta 2015. godine, za svedočenje __ G. H. o duševnom stanju svedoka A.

d. Obezbeđenje u sudnici

25. Tokom celog suđenja primenjene su normalne mere bezbednosti tipične za slučajve visokog profila na Kosovu. Mere su obuhvaćale zabranu donošenja velikih objekata u sudnicu, i lične provere detektorom za metal na ulazu u zgradu suda. Kosovski policijski službenici su bili prisutni u sudnici. Nije zabeležen nijedan bezbednosni incident u zgradi suda.

e. Lekarska pomoć

26. Kao što je već spomenuto, zbog brojnih zdravstvenih problema koja su izneli neki od okrivljenih, unapred su angažovane javne zdravstvene službe u Mitrovici radi organizovanja hitne pomoći.

f. Prisustvo stranaka

27. EULEX tužioci Specijalnog tužilaštva Kosova, optuženi i njihovi branioci su prisustvovali na svim sudskim ročištima.

28. Oštećena lica, svedok A, svedok B, svedok C, svedok E, svedok F, svedok G, svedok I, i **M.B.** su uredno obavješteni o suđenju i o svojim proceduralnim pravim, te i da se glavni pretres može održati u njihovom odsustvu, ali isti nisu iskoristili svoja prava stranke tokom suđenja.

g. Jezik na kojem je vođen postupak, tumačenje i vođenje zapisnika

29. Na osnovu člana 16. Zakona o nadležnosti i jurisdikciji EULEX sudija u tužioca na Kosovu, jezik korišćen u sudskom postupku je bio engleski.

30. U skladu sa članom 1. stav 2. ZKPRK, tumači su prevodili sudski postupak i sva sudska dokumenta od važnosti za suđenje sa engleskog na alabanski i obratno. Tokom prva dva dana pripadnicima javnosti je obezbeđen prevod na srpskom. Drugim danima pripadnici javnosti nisu tražili prevod. Veći deo prevoda je obavljen konsekutivno. Predsednik veća je zatražio od govornika da tokom svog izlaganja prave prekid, obično svakih 1 do 3 minuta i u principu da na kraju daju potpunu misao, a onda bi tumač preneo on što je rečeno na ciljani jezik. Ova metoda je omogućila strankama da kontrolišu ispravnost tumačenja svih dokaza koji su izvedeni u sudnici.

31. U određenim situacijama stranke su ulagale prigovor na kvalitet prevoda. Svi prigovori su odmah razmotreni od strane pretresnog veća i razjašnjenje je zavedeno u zapisnik.

32. Završne reči stranaka i saopštenje izreke presude su prevedeni simultano na engleski, albanski i srpski.

33. Dana 22. maja 2014. godine, u skladu sa odlukom predsednika veća koja je doneta shodno članu 315. stav 2. i 5. ZKPRK, zapisnik sa glavnog pretresa je doslovce vođen u pismenoj formi bez audio, video ili stenografskog zapisa, zato što vreme koje korišćeno za prevod je omogućilo sudskim zapisničarima da precizno stignu i napišu svaku reč koja je izgovorena u sudnici. Naime, dana 15 maja 2014. godine, branilac Gregor Guy Smith je u pismenoj formi tražio audio i video zapis postupka. Njegov predlog je podržan od strane branioca Haxhi Milaku 22. maja 2014. godine i odbijen od strane pretresnog veća rešenjem od 22. maja 2014. godine. Dana 13. novembra 2014. godine, branilac Guy-Smith je ponovo zatražio doslovni transkript. Tokom iste sednice, pretresno veće je odbilo njegov predlog potvrđujući u celosti rešenje doneto 22. maja 2014. godine.

34. Predsednik veća je u realnom vremenu proveravao tačnost pisanog zapisnika. Ispred njega je bio postavljen ekran računara na kojem je prikazivan zapisnik. Ovaj način vođenja zapisnika je druge metode vođenja zapisnika učinio suvišnim zato što je izgledalo malo verovatno da bi se postigla veća tačnost semantične sadržine zapisnika.

h. Zaštitne mere

35. Dana 24. juna 2014. godine, u skladu sa članom 222. stav 1. i članom 339. stav 3. ZKP, pretresno veće je naložilo zaštitne mere u pogledu svedoka koje je predložilo tužilaštvo. Sledeće je odlučeno:

35.1. _____ svedoka A, _____ svedoka A, _____ svedoka B, _____ svedoka F, te i _____ svedoka F, se dodeljuju sledeći pseudonimi: K, L, M, N i O;

35.2. svedoci A, B, C, D, E, F, G, I, J i svedoci K, L, M, N i O će se saslušati putem video konferencijskog linka sa udaljene lokacije bez izobličenja lika njihovih lica;

35.3. imena, adrese, mesta rada, informacije o zanimanju ili bilo koji drugi podaci ili informacije koje bi mogle da se iskoriste za identifikaciju ovih svedoka treba izbrisati iz sudskih dokumenata dostupnih strankama;

35.4. svi zapisi koji identifikuje ove svedoke ne treba otkrivati;

35.5. braniocima, okrivljenima i bilo kojoj osobi koja je posedovala informacije o identitetu svedoka je nalaženo da ne otkrivaju bilo kakve informacije koje bi mogle dovesti do otkrivanja njihovog identiteta;

35.6. mediji i javnost mogu ostati u sudnici tokom svedočenja navedenih svedoka ali bez mogućnosti da vide lica svedoka;

35.7. nije dozvoljeno nikakvo audio ili video snimanje svedočenja.

36. Nakon donošenja naloga, lični podaci navedenih svedoka su izostavljeni i izbrisani iz sudskih dokumenata, te i iskazi zaštićenih svedoka su uzeti putem video konferencijskog linka, svedoka koji su se nalazili na udaljenoj lokaciji i

čija lica nisu bila izložena javnosti. Naime, sledeći svedoci su saslušani putem video konferencijskog linka iz bezbednosnih razloga: svedok A, svedok B, svedok D, svedok I, svedok L, svedok N, i svedok O.

37. Svedok F i svedok C su insistirali da svoj iskaz daju lično na ročištu otvorenom za javnost, tako da je pretresno veće odustalo od korišćenja video-konferencijskog linka.

38. Identitet svih svedoka kojima su dodeljeni pseudonimi je bio poznat, ali ne i javnosti, te je strankama naloženo da iste ne otkriju.

39. Svedoci E, G i M se nisu pojavili na suđenju jer isti nisu bili dostupni. Svedoci G i M su dijagnostikovani da nisu u stanju da učestvuju u sudskom postupku.² Svedok E trenutno boravi van Kosova i naveo je da ne želi da putuje na Kosovo da svedoči. Sud nije mogao da preduzme nikakve mere kako bi osigurao njegovo prisustvo u postupku, zbog nedostatka bilateralnih sporazuma o takvim sudskim pitanjima između Kosova i zemlje u kojoj svedok E boravi.

40. Veće je ex-officio razmotrilo zaštitne mere za svedoka **N. F.** i svedoka **K.H.**. Međutim, nakon preliminarnih saslušanja svedoka od strane predsednika veća³ bez prisustva stranaka, nisu naložene nikakve zaštitne mere pošto su se svedoci izjasnili da oni verovatno neće izneti ikakve činjenice koje bi mogle da izazovu bilo kakvo neprijateljstvo protiv njih.

2 Pogledati ekspertski lekarski izveštaj od 8. januara 2015. godine

3 Pogledati zapisnik sa saslušanja od 17. i 19. februara 2015. godine

V. **Primenjena načela za ispitivanje svedoka**

a. Navodeća, provokativna, maltretirajuća i druga slična pitanja

41. U principu, predsednik veća nije dopustio postavljanje navodećih pitanja tokom direktnog ispitivanja. Jedino u izuzetnim slučajevima kada su ista bila dozvoljena, i to kada su se iscrpele mogućnosti i da se svedok očigledno ne priseća činjenica, kada je bilo potrebno da se usredsredi pažnja svedoka na određeno pitanje, ili ako je pitanje dotaklo neku stvar koja je nesumnjivo bila od opšteg znanja.

42. Tužilac je uložio prigovor na zabranu postavljanja navodećih pitanja tokom direktnog ispitivanja tvrdeći da ZKPRK ne sadrži takvu zabranu.⁴ Ovaj prigovor je odbijen uz sledeće razjašnjenje koje dao predsednik veća:

„Navodeće pitanje je pitanje koje ukazuje na određeni odgovor ili sadrži informaciju koju ispitivač traži da potvrdi. Navodeća pitanja se ne mogu postaviti tokom direktnog ispitivanja zato što mi želimo da svedok spontano odgovora na pitanja.”⁵

43. Provokativna, sugestivna i ponavljajuća pitanja takođe nisu dozvoljena u ovoj fazi.

44. Maltretiranje ili vređanje svedoka, kao i pogrešno citiranje prethodnih izjava, nije dozvoljeno tokom svih ispitivanja.

4 Zapisnik sa glavnog pretresa od 22. jula 2014. godine, strana 16.

5 Zapisnik sa glavnog pretresa od 22. jula 2014. godine, strana 16.

b. Pitanja u vezi programa za zaštitu svedoka

45. Veće je odlučilo da ne dozvoli bilo kakva pitanja vezana za zaštitu svedoka, osim pitanja koja se striktno odnose na motivaciju svedoka da svedoči i ista pitanja je postavilo veće.⁶ Sledeće obrazloženje je dato za ovu odluku:

„Postavićemo pitanje koje će nam dati jasno shvatanje da li je motivacija svedoka u neku ruku zasnovana na beneficije koje mogu doći iz programa za zaštitu svedoka. Pre svega, upoznati smo da su svi elementi takozvanog programa za zaštitu svedoka utvrđeni zakonom o zaštiti svedoka kojeg je usvojila Skupština Republike Kosovo 29. jula 2011. godine. Svi smo dobro svesni svih beneficija koje se mogu dodeliti svedoku. Takođe smo svesni da je spisak ovih beneficija dinamičan. Uglavnom svedoka obaveste kakve mere se mogu primeniti i čak ako se iste ne primene danas one se mogu naložiti za u buduće. Jedna od beneficija koja se može odobriti jeste finansijska podrška utvrđena članom 12. spomenutog zakona. To znači da kada lice pod zaštitom nema finansijski izvor za održavanje minimalnog standarda, može se dodeliti finansijska podrška, ali do sledeće granice: da se obezbedi minimum životnog standarda. Takođe smo ispoštovali član 30. spomenutog zakona. Svaki detalj u vezi svakog sporazuma predstavlja službenu tajnu. Otkrivanje službene tajne predstavlja krivično delo. Tako da je zakonom predviđeno da se detalji sporazuma ne mogu otkriti u sudnici. Nije na sudu da odluči da li se od ove zabrane može na neki način odreći. Postoji poseban postupak; sud može podneti zahtev odboru za zaštitu svedoka za otkrivanje tih tajni, ali pretpostavljamo da se neke beneficije mogu dodeliti svedoku sada ili u buduće. Uopšte shvatanje je kada je u pitanju svedok koji može očekivati određene beneficije uvek postoji opasnost da je to glavni motiv da isti svedoči.“

c. Ispitivanje od strane sudija

⁶ Zapisnik sa glavnog pretresa od 27. jula 2014. godine, strana 7.

46. Veće je aktivno učestvovalo u postavljanju pitanja svedocima u različitim fazama ispitivanja. Međutim, strankama je uvek data mogućnost da ospore odgovore koje je svedok dao prilikom davanja odgovora na pitanja od strane sudije. Veće je zasnovalo svoju aktivnost na zaključku da član 7. stav 1 ZKPRK obavezuje sudije da tragaju za objektivnom istinom. Stoga, pedantno razjašnjenje svih činjeničnih pitanja koja naočigled nisu jasna sudijama je bilo neophodno. Član 299. stav 1. ZKPRK sudijama daje pravo da postavljaju pitanja svakom svedoku ali ne naznačuje tokom koje određene faze ispitivanja. Izgleda da zakonik ne nameće nikakva ograničenja u pogledu vremena ispitivanja od strane sudija..

d. Neprijateljski svedok

47. Pretresno veće je dozvolilo tužiocu da neke od svedoka tužilaštva proglasi neprijateljskim svedocima i da iste ispituje bez ograničenja koja uglavnom važe za vreme direktnog ispitivanja u pogledu postavljanja navodećih pitanja i korišćenja iskaza datih u toku prethodnog postupka. Stranke su upućene da se prethodne izjave svedoka ipak ne mogu koristiti kao neposredni dokaz. Sledeća uputstva su data 17. septembra 2014. godine, u pogledu koncepta neprijateljskog svedoka primenjenog od strane suda:⁷

„Institut neprijateljski svedok nije propisan Zakonikom o krivičnom postupku Kosova. Međutim, mi smo vezani Evropskom Konvencijom za ljudska prava, tako da moramo da obezbedimo ravnopravnost stranaka u postupku. Zakonik o krivičnom postupku Kosova strankama nalaže prilično dalekosežna ograničenja prilikom glavnog ispitivanja.

Advokatima nisu potrebna predavanja o tome, ali objasniću za javnost. Glavna ograničenje je korišćenje ranijih izjava svedoka koje su u suprotnosti sa svedočenjem pred sudom. Prilikom direktnog ispitivanja možete koristiti prethodnu

⁷ Zapisnik sa glavnog pretresa od 17. septembra 2014. godine, strana 4.

izjavu samo da bi ste osvežili pamćenje svedoka, a ne da tražite objašnjenje o neslaganjima. To možete uraditi prilikom unakrsnog ispitivanja; iza toga postoji logika inkvizicionog sistema. Zasniva se na pretpostavci da će svedok kojeg pozvala stranka svedočiti u skladu sa tezom koju je predstavila stranka. U takvoj situaciji krivični postupak omogućava stranci koja je pozvala svedoka da dokaže činjenicu i u isto vreme režim unakrsnog ispitivanja omogućava suprotnu stranu da to isto ospori. U situaciji kada svedok kojeg je pozvala stranka zapravo protivreči istoj, navedeno ograničenje lišava stranku mogućnosti da ospori kredibilitet svedoka. Isto izgleda kao jasno kršenje načela ravnopravnosti stranaka u postupku. Ova situacija nije regulisana Zakonikom o krivičnom postupku Kosova, stoga moramo da koristimo instrumente koje znamo iz teorije krivičnog postupka. To je kao kada branilac pozove svedoka koji najednom započne da optužuje njegovog branjenika; naravno da branilac mora da ospori kredibilitet svedoka.

Postoje dva načina kako da se postupi sa neprijateljskim svedokom u sudskoj praksi u zemljama koje primenjuju inkvizicioni model postupka. Prvo, stranka koja poziva svedoka istog više ne poziva da svedoči; onda se svedok poziva ex-officio i onda stranka može krenuti sa unakrsnim ispitivanjem i ospori kredibilitet njegovog iskaza. Drugi način je da istog proglasi neprijateljskim svedokom i jasno je da je svrha ispitivanja da se ospori kredibilitet, a ne da se dokažu činjenice. Iz tog razloga sam uputio stranku da ćemo ovde primeniti ovaj institut neprijateljskog svedoka kako bi očuvali ravnopravnost stranaka u postupku. To znači da u našoj situaciji tužilac može da ospori kredibilitet svedoka postavljajući pitanja bez uobičajenih ograničenja; što znači: dozvoljena su navodeća pitanja kao i suočavanje svedoka sa svojom ranijom izjavom."

48. Sledeći svedoci tužilaštva su proglašeni neprijateljskim svedocima: svedok C, svedok I i svedok L. Predlog tužioca da se svedok F takođe proglasi neprijateljskim je odbijen pošto je predlog podnet nakon što je direktno ispitivanje već završeno.

49. Dana 24. jula 2014. godine, branilac Tahir Recaj je uložio prigovor na korišćenje koncepta neprijateljski svedok za ispitivanje svedoka. Veće je odbilo ovaj prigovor na istom ročištu od 24. jula 2014. godine. Branioci Guy-Smith, Ingo

Risch i Mexhid Sylja su 5. avgusta 2014. godine uložili prigovor na korišćenje koncepta neprijateljski svedok. Ove prigovore je veće odbilo tokom istog ročišta od 5. avgusta 2014. godine. Dana 17. septembra 2014. godine, branilac Tahir Recaj je ponovo uložio prigovor tvrdeći da ovaj koncept nije zasnovan u zakonu, kojem se pridružio i branilac Ibrahim Dobruna. Pretresno veće je odbilo ovaj prigovor tokom istog ročišta. Dana 19. novembra 2014. godine, branioci Tahir Rrecaj i Guy-Smith su ponovo uložili prigovor. Tokom istog ročišta, pretresno veće je potvrdilo i ponovilo u celosti prethodno donete odluke u vezi sa ovom temom.

e. Video-konferencija

i. Obrazloženje

50. Korišćenje video-konferencije je legalizovano u obrazloženju rešenja o izricanju zaštitnih mera:⁸

„Sud je procenio vrednosti zaštićene pravom na javno suđenje, pravom na odbranu i ravnopravnost stranaka u postupku, te i pravom svedoka na svoju ličnu bezbednost; te je sud pokušao uspostaviti ravnotežu. Sud je ocenio da će se ravnoteža postići na način naznačenom u dispozitivu.

U stvari, video-konferencija putem ekrana koji je sa zadnje strane bio okrenut prema publici je odobrena, iako je sud utvrdio da su imena i lični podaci svedoka već poznati odbrani, otkrivanje dotičnih identiteta javnosti i zahtevi da se isti fizički pojave pred sudom bi povećali opasnost od odmazde i doveli svedoke u opasnost od konkretnog zastrašivanja.

Zbog sofisticirane prirode opreme za video-konferenciju, odbrana će svakako biti u mogućnosti da se uključi u svako unakrsno ispitivanje koristeći demonstrativan dokaze ili da podnese ili doda bilo kakva dokumenta za upotrebu sa svedocima na lokaciji video-konferencijskog linka.

8 Zapisnik sa glavnog pretresa od 24. juna 2014. godine, strana 3.

ii. Oprema

51. Oprema korišćena za video-konferenciju je omogućila članovima veća i strankama u sudnici da vide svedoka kako sedi na udaljenoj lokaciji od pojasa naviše. Svedok je bio u stanju da vidi osobu koja ga ispituje, time što je kamera bila zumirana na lice i gornji deo tela osobe koja postavlja pitanje. Dvosmerni audio kanal komunikacije u realnom vremenu je održan između svedoka i osoba u sudnici. Zvuk je sinhronizovan sa slikom. U sudnici je postavljen ekran veličine 54 cola za stranke i veće. Ekran je postavljen na taj način da je zadnji deo istog bio okrenut prema publici, tako da publika nije bila u stanju da vidi osobu koja se saslušava, jedino su mogli da je čuju.

iii. Pomoć na udaljenoj lokaciji

52. Svaki svedok koji je svedočio sa udaljene lokacije je potpomognut od strane pravnog službenika EULEX-a ili EULEX sudijske. Njihova uloga je isključivo bila da se potvrdi identitet svedoka i da svedoku preda materijalni dokaz tokom svedočenja, ukoliko je to bilo potrebno. Njihovo prisustvo je značilo kao obezbeđenje, kako bi se osiguralo da je svedok svedočio bez prinude ili drugog nepropisnog uticaja. Nijedan takva pojava nije prijavljena od strane bilo kog pomoćnog osoblja.

53. Prilikom svedočenja svedoka B, prevodilac se takođe nalazio tamo sa njim na udaljenoj lokaciji zbog problema svedoka sa sluhom. Svi ostali svedoci su saslušani uz pomoć tumača koji se nalazio u sudnici.

iv. Prigovori

54. U svom rešenju od 24. juna 2014. godine, pretresno veće je dalje navelo da će se obaviti individualna procena pre saslušanja svakog pojedinačnog svedoka.
55. Dana 24. juna 2014. godine, u vezi svedoka A, branilac Gregor Guy Smith je uložio prigovor na saslušanje svedoka putem video-konferencije, tvrdeći da je svedok, kada je pitan, izrazio spremnost da se lično pojavi u sudnici. Dana 25. juna 2014. godine, branilac Ingo Risch je uložio isti prigovor. Dana 8. jula 2014. godine, branioci Ingo Risch i Guy-Smith su ponovo podržali ovaj prigovor, definišući ga kao „kontinuirani prigovor“. Dana 11. novembra 2014. godine, branilac Guy-Smith je ponovo uložio prigovor na nedostatak konkretne osnove za izricanje ovih mera.
56. Pretresno veće je odbilo ove prigovore nakon procene okolnosti za svakog svedoka ponaosob. Pretresno veće je svaki put potvrdilo svoja prvobitno doneta rešenja.

f. Prigovori stranaka na proceduralne radnje preduzete od strane pretresnog veća

57. Dana 2. maja 2014, branilac Sylva je podneo predlog za spajanje postupaka. Dana 22. maja 2014, pretresno veće je potvrdilo da je o razdvajanju postupaka već odlučeno i obrazloženo i da nikakva žalba nije moguća protiv ovog rešenja u toj fazi postupka.
58. Dana 12. juna 2014, branilac Ingo Risch je uložio prigovor na odbijanje pretresnog veća da sprovede zatvorenu sednicu povodom zdravstvenih problema okrivljenih. Veće je obrazložilo da bi veštak medicinske struke dao nezavisni medicinski izveštaj o zdravlju okrivljenih, i da nema potrebe da se zbog toga održi zatvorena sednica. Dana 5. avgusta 2014, pretresno veće je ponovilo obrazloženje na

osnovu kojeg je zahtev odbijen i da protiv takve odluke žalba nije moguća.

59. Dana 25. juna 2014, branilac Ingo Risch je zatražio da bude prisutan na udaljenoj lokaciji odakle će svedok D svedočiti. Ovaj podnesak je dopunjen 27. juna 2014. Dana 22. jula 2014, branilac Ingo Risch je predložio da veštak bude prisutan na udaljenoj lokaciji tokom ispitivanja svedoka D putem video linka, u slučaju da se odbije njegov zahtev da bude prisutan na toj udaljenoj lokaciji. Nakon tog zahteva je usledio još jedan zahtev/odgovor koji je 6. novembra 2014. god. podneo Guy-Smith, koji je zatražio prisustvo svih branilaca na udaljenoj lokaciji u slučaju da se odobri Rischov zahtev, kao i da se sprovede psihološka ekspertiza svedoka D kako bi se utvrdilo da li je on sposoban da svedoči. Branilac Tahir Rrecaj je takođe podržao Rischov zahtev. Dana 11. novembra 2014, pretresno veće je odbilo ovaj zahtev na osnovu sledećeg obrazloženja:

"Veće nalazi da je u nadležnosti suda da osigura da se svedok propisno identifikuje i da svedoči bez ikakvih nezakonitih uticaja ili prinude. Treba naglasiti da je ovlašćeni pripadnik sudskog osoblja sve vreme prisutan uz svedoka, bilo da je to sudija ili pravni savetnik. To je opšta praksa koja se primenjuje prilikom međunarodne međusobne pomoći kada se koristi video link". Što se tiče procene govora tela, pretresno veće navodi da "Današnja tehnika dopušta posmatranje govora tela svedoka. I naravno na veću je, a ne na braniocu, da napravi bilo kakvu procenu neverbalne komunikacije svedoka. Zbog same prirode opreme za video link, obe strane imaju pravo na mogućnost da svedoka ispitaju na odgovarajući način". „Što se tiče zahteva da branilac, _____, posmatra svedoka tokom pauza na udaljenoj lokaciji, pretresno veće ne vidi ni pravni osnov niti zdravorazumsko opravdanje za tako nešto. Veće je već preduzelo mere kako bi osiguralo da svedok da svoj iskaz slobodno i bez nedopuštenih uticaja". Kada je reč o osporavanju kredibiliteta svedoka, "Pretresno veće je zaključilo da je procena kredibiliteta svedoka u isključivoj

nadležnosti pretresnog veća. Nijedan veštak ne može zameniti veće u toj ulozi. Zahtev ne sadrži nikakva konkretna ili specifična osporavanja kompetentnosti svedoka. Sudska praksa dozvoljava psihijatrijski pregled svedoka samo ako postoje razlozi da se veruje da njegovo narušeno mentalno ili fizičko zdravlje može uticati na njegovu mogućnost da sagleda, da se priseti, da objasni ili da tačno iznese činjenice. Prima facie procena izjave Svedoka D u prethodnom postupku ne daje osnove za takav zaključak. Ovo se, naravno, kaže bez ikakvih predrasuda prema kredibilitetu ili istinitosti _____ izjave”.

60. Dana 27. juna 2014, branilac Ingo Risch podnosi zahtev u kojem traži da se ispitivanje svedoka A nastavi u sudnici. Dana 5. avgusta 2014, pretresno veće je odbilo zahtev navodeći da je odluka već donesena 24. juna 2014. god. kada je pretresno veće potvrdilo da će se svedok saslušati putem video linka, i takva odluka je obrazložena na odgovarajući način i protiv nje nije bilo moguće izjaviti žalbu u ovoj fazi postupka.

61. Dana 1. jula 2014, branilac Ingo Risch je podneo još jedan zahtev u vezi sa svedokom A, osporavajući kredibilitet svedoka navodeći da je lagao u pogledu mesta boravka. Dana 5. avgusta 2014, pretresno veće je odbilo ovaj zahtev navodeći da “zakon ne omogućava bilo kakav poverljivi vid komunikacije između branioca i veća osim ako ne postoje ozbiljne bezbednosne mere koje nisu u vezi sa predmetom postupka. U ovom zahtevu, branilac osporava kredibilitet svedoka A zbog toga što je branilac dobio informaciju o mestu boravka svedoka. Ne vidim predmet zahteva. Biće vremena za završne reči i komentare na kredibilitet dokaza”.

g. Ostali podnesci povodom dokaza

62. Dana 28. januara 2015, tužilaštvo je u pismenoj formi predložilo da se pozove novi svedok i da se isključi javnost. Dana 3. februara 2015, pretresno veće je usvojilo predlog, ali je odbijen zahtev za isključenje javnosti i umesto toga je dozvoljena upotreba neprozirnog zaklona.

63. Dana 28. januara 2015, tužilaštvo je u pismenoj formi predložilo da se izjave u prethodnom postupku svedoka M i svedoka G pročitaju na sudu i da se navedu kao dokazi u spisima predmeta. Dana 3. februara 2015, pretresno veće je odbilo ovaj zahtev na osnovu sledećeg obrazloženja: "Novi proceduralni zakon je implementirao neke mere zaštite koje okrivljeni mogu iskoristiti. One se sastoje od zabrane korišćenja svedočenja koja ne mogu biti osporena ispitivanjem. Razlika između svedočenja i intervjuja je novo rešenje koje je na snagu stupilo od januara 2013. god. i pre toga nije bilo poznato. Dakle, delimo mišljenje koje je predstavio Apelacioni sud u predmetu koji je poznat kao "MTPT predmet" (MTPT 1, PN 577/2013, od 10. decembra 2013.) da moramo primeniti tumačenje koje je nametnuo novi zakonik na sve proceduralne radnje koje su preduzete pod režimom starog "...pod novim zakonikom, svedočenje predstavlja izjava svedoka koja je uzeta u prisustvu branioca. To nije slučaj u odnosu na svedoka G i svedoka M i njihove izjave. Prema tome, korišćenje izjava iz prethodnog postupka nije prihvatljivo. Tužilac je napravio veoma dobru primedbu, da odredba člana 262. novog zakonika upućuje na zabranu korišćenja izjava koje nisu osporene ispitivanjem, kao isključivim i odlučujućim. Prema rečima tužioca, to može dovesti do zaključka da ako dokaz nije isključiv i odlučujući, onda se može koristiti iako nije bio osporen ispitivanjem. U protivnom čini se da je ova odredba suvišna. Međutim, prvostepeno veće tvrdi da u slučaju takvih nedoslednosti u sistemu, ako postoji nedoumica tumačenje treba biti u korist okrivljenih".

64. Dana 10. aprila 2015, tužilaštvo je podnelo zahtev za izvođenje novog dokaza. Dana 22. aprila 2015, pretresno veće je odbilo zahtev da se kao dokaz uvedu izjave koje su dali svedok A i B u P 58/14, i odbilo zahtev da se svedok **M. B.** pozove, pošto je taj zahtev stigao prekasno u postupku i, svakako, ne bi bio relevantan za elemente navodnog zločina. Pretresno veće je takođe odbilo zahtev

da se uvede svedočenje svedoka **S.P.** dato pred komorom MKSJ, pošto informacije koje dolaze od svedoka trebaju biti predstavljene pred sudom u formi svedočenja, kao i zahtev da se kao dokaz izvede izdvojeni izveštaj br. 27 Centra za humanitarno pravo od 5. avgusta 2008. god. i odštampana internet stranica Međunarodnog komiteta Crvenog krsta u pogledu **M. B.** .

h. Dokazi ispitani na sudu

65. Sledeći dokazi su predstavljeni pretresnom veću i zavedeni kao dokazi:

- Dokazni predmet _: medicinski dokument koji se odnosi na svedoka A, podnet od strane svedoka L tokom pretresa održanog dana 23. jula 2014.
- Dokazni predmet _: koverta koja sadrži imena svedoka koja je zapisao svedok D, tokom održavanja ročišta dana 11. novembra 2014;
- Dokazni predmet _: crtež koji je nacrtao svedok D tokom ročišta održanog 12. novembra 2014. i koverta sa još jednim imenom koje je svedok zapisao;
- Dokazni predmet _: koverta koja sadrži imena svedoka koja je zapisao svedok D, tokom održavanja ročišta dana 13. novembra 2014;
- Dokazni predmet _: slike koje je podneo branilac Millaku dana 24. marta 2015. u vezi sa lečenjem kojem je **S.G.** bio podvrgnut u _____ meseca ____ . godine, kao i u _____ i _____;
- Dokazni predmet 6: Zahtev za status veterana koji je podneo svedok A, predstavljen u krivičnom predmetu P 58/14 i uveden u spise predmeta P 938/13 dana 24. marta 2015.

66. Pretresno veće je saslušalo sledeće svedoke:

- Svedok A dana 24. i 25. juna 2014, 08, 16, 17. i 18. jula 2014;
- Svedok K dana 22. jula 2014;

- Svedok L dana 23. i 24. jula 2014, kao i 4. avgusta 2014;
- Svedok Fejze Morina dana 5. avgusta 2014. i 17. septembra 2014;
- Svedok F dana 24. i 25. septembra 2014, i 7. oktobra 2014;
- Svedok N dana 8. oktobra 2014;
- Svedok O dana 8. oktobra 2014;
- Svedok B dana 14. i 29. oktobra 2014;
- Svedok D dana 11, 12, 13. i 18. novembra 2014;
- Svedok I dana 19. i 20. novembra 2014;
- Svedok __. F. B. dana 3. decembra 2014;
- Svedok __. B.G. dana 4. decembra 2014;
- Svedok C dana 5. i 11. decembra 2014;
- Veštak doktor Carmen Barbu dana 15. januara 2015;
- Svedok C. S. dana 3. februara 2015;
- Svedok __. A. G. dana 13. februara 2015;
- Svedok __. H. H. dana 13. februara 2015. i 10. marta 2015;
- Svedok J. L. dana 11. marta 2015;
- Svedok N. F. dana 11. marta 2015;
- Svedok K.H. dana 11. marta 2015;
- Svedok __. G.H. dana 19. i 24. marta 2015.

Svi okrivljeni su iskoristili svoja prava da se brane ćutanjem.

B. Utvrđivanje činjeničnog stanja

67. Činjenice relevantne za optužbe za koje je okrivljenima suđeno u ovom predmetu je pretresno veće ustanovilo kao rezultat analize i ocene svih dokaza koji su izvedeni u sudnici.

I. Neprestano premlaćivanje svedoka A od strane

S.S.

68. U subotu, __. _____ god. oko __ sati _____, _____ su došla džipom do kuće svedoka A u selu u regionu _____. Pozvali su __ pa je __ izašao napolje. Rekli su __ da imaju naređenje _____
S.S. da svedok A dođe u _____ kako bi dao izjavu. Takođe su ga obavestili da će biti pušten čim bude dao

izjavu. Svedok A ih nije poznavao. Jedan od njih se predstavio kao **F. G.** . Obojica _____ su nosili _____ koje je svedok A prepoznao kao odeću _____. Nosili su automatsko oružje i ručno oružje. svedok A je dobrovoljno ušao u vozilo zajedno sa dvojicom _____.⁹

69. _____ su svedoka A pitali da li zna gde se nalazi kuća svedoka B. Svedok A ih je odveo do kuće svedoka B. Zaustavili su vozilo u blizini kuće svedoka B i rekli svedoku A da izađe iz vozila. Prateći naređenja _____, svedok A je pozvao svedoka B da dođe do njih. _____ su obavestili svedoka B da, na osnovu naređenja **S.S.** , on treba da pođe sa njima i da da izjavu. Svedok B i svedok A su ušli u vozilo i _____ su ih odveli do _____.¹⁰

70. Po dolasku u _____, svedok A i svedok B su stavljeni u odvojene prostorije, u zgradi koju su koristili _____. Zgrada je ranije pre _____ korišćena kao _____. Krov zgrade je izgoreo.¹¹

71. Prostorija u koju je stavljen svedok A je bila otprilike _ sa _ metara, i izgledala je kao pritvorna ćelija. Imala je prozor sa rešetkama koji se nalazio blizu plafona. Tu je bio i jedan drveni krevet i neke stolice. Lanci su bili prikačeni za nogare od kreveta.¹² Vrata su se zaključavala od spolja ključem.¹³ Ispred prostorije su se nalazila dvojica naoružanih _____ koja su čuvala vrata.¹⁴

72. Ubrzo nakon dolaska u _____, _____, **M. X.** i **R. S.** , su ušli u prostoriju i počeli sa ispitivanjem svedoka A. **R.S.** je zapisivao u zapisnik. Ispitivači su postavljali pitanja o saradnji svedoka A sa _____. **M.X.** je svedoku A rekao da

9 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014 s. 14-15.

10 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014 s. 16.

11 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014. s. 17.

12 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014. s. 16.

13 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014. s. 10, i 16.

14 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014. s. 15.

je on _____ za _____ A.B. i prijatelj I. B. _____.¹⁵ I. B. je bio _____ i radio je u policijskoj upravi u _____, radeći na ličnim kartama i pasošima.¹⁶ Svedok A je poricao bilo kakvu saradnju. R. S. je predložio da se svedok A pusti, međutim M. X. je to odbio govoreći da su potrebna dalja razjašnjenja.¹⁷

73. Otprilike _____ kasnije, još _____ pod imenom S. S.1 je ušao u prostoriju i bacio svedoka A na pod. Odmah zatim su došla još _____. _____ njih su imala obojena lica. Oni su šutirali svedoka A, koji je ležao na podu, i optuživali su ga da je prijatelj _____. Svedok A je izgubio svest.¹⁸

74. Istog dana, nakon što je prošlo neko vreme, uveče, **S.S.** je došao u prostoriju.¹⁹ Bio je u civilnoj odeći.²⁰ Svedok A ga nije poznavao. Predstavio se svedoku A kao "_____". Svedok A je i dalje ležao na podu. **S.S.** ga je zgrabio za okovratnik i stavio ga na krevet. Onda je **S.S.** udario svedoku A nekoliko šamara otvorenom rukom, nekoliko puta ga udario šakom, i rekao mu da će ga tući motkom kako bi ga ponovo osvestio. Dok je napadao svedoka A, _____ S.S. je ponavljao da je svedok A _____. To je trajalo nekoliko minuta.²¹

75. Sledećeg poslepodneva, **S.S.** je sam došao do svedoka A i ponovo ___ optuživao da je _____ špijun. Pretio je svedoku A da će iz tog razloga biti ubijen.²²

76. Tokom sledećih dana **S.S.** je ponovio slične radnje. Po nekada bi dolazio u sobu svedoka A dva puta dnevno. U nekim trenucima **S.S.** bi svedoka A

15 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014. s. 18.

16 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 6.

17 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014. s. 18.

18 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 3.

19 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 6.

20 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 11.

21 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 6.

22 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 11.

nazivao _____ a u drugim prilikama bi ga takođe šamarao i tukao.²³

77. Nakon ___ noći, još _____ osoba je stavljena u prostoriju zajedno sa svedokom A. Njegovo ime je bilo **F. M.** i on je svedoku A rekao da je pritvoren zbog toga što je podržavao _____ . Nekoliko dana kasnije, čovek pod imenom **H.M.** je stavljen u istu prostoriju. **F.M.** je svedoku A rekao da je ranjen pucnjem iz oružja od strane _____ nakon što se posvađao sa njima, i da je nakon tog incidenta zatvoren.²⁴

78. Pet dana kasnije **H.M.** je oslobođen iz zatočeništva. Nešto kasnije **F.M.** je takođe dozvoljeno da ide.²⁵ _____ ili _____ dana nakon dolaska svedoka A u _____, još _____ osoba, _____ pod imenom **G. V.**, je stavljen u prostoriju sa njim. On je svedoku A rekao da je pritvoren zbog toga što je želeo da oženi devojkicu bez pristanka njenih roditelja koji su se žalili _____ u _____. **G.V.** je držan u jednoj prostoriji zajedno sa svedokom A zadnjeg dana kada je svedok A ostao u _____.

79. Nekoliko puta je **S.S.** dolazio u prostoriju i vikao na svedoka A u prisustvu ostalih lica koja su tu držana. Međutim, nikada nije tukao svedoka A u prisustvu **H.M.** i **F.M.** . U nekoliko navrata je dolazio posle podne i šamarao svedoka A po licu u prisustvu **G.V.** .²⁶

II. **Premlaćivanje nepoznatog _____ iz _____**
(**S.S.**)

23 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 11.

24 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 12-13.

25 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 14.

26 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 17.

80. Jednom prilikom, svedoku A i neidentifikovanom _____ iz sela _____ je naređeno da očiste neke druge prostorije u zgradi u kojima je svedok A držan. _____ je teško pretučen od strane nekih _____ dok je čistio. S.S. _____ je bio prisutan tokom premlaćivanja ali nije aktivno učestvovao u tome. To se dogodilo 3-4 dana pre nego što je svedok A pušten iz _____.²⁷

III. Premlaćivanje nepoznatog _____ iz _____, _____
(S.S. , J.D.)

81. Jednog dana su _____ iz mesta _____ u _____ stavljeni u prostoriju zajedno sa svedokom A. S.S. _____ je došao u prostoriju. On je upitao _____ zašto su prodali neku jagnjad _____ umesto da ih daju _____. Sledećeg dana je S.S. _____ ponovo došao, ovoga puta sa J.D. _____ i pretukli su _____ od _____ pesnicama i nogama. To su radili naizmenično oko ____ minuta. Nakon toga _____ su sklonili iz prostorije. Nema dokaza koji bi svedočili o tome šta se dalje dogodilo sa _____.²⁸

IV. Premlaćivanje svedoka B (S.G.)

82. Ubrzo nakon što je svedok B doveden u _____, on je stavljen u istu zgradu kao i svedok A ali u drugu prostoriju.²⁹ Otprilike _____. _____, S.G. _____ je došao u tu prostoriju. Imao je poteškoće da hoda. Teško je ranjen u borbi krajem _____ godine i bio je podvrgnut ozbiljnoj operaciji.³⁰ Od početka _____, on je lečen u _____. Stavljen mu je plastični gips. Gips je imobilizirao njegovu ranjenu nogu.³¹

27 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 23.

28 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014. s. 24.

29 Zapisnik sa glavnog pretresa; 14. oktobar 2014. s. 14.

30 Zapisnik sa glavnog pretresa; 4. decembar 2014. s. 19.

31 Zapisnik sa glavnog pretresa; 3. decembar 2014. s.6, 10. mart 2015 s. 4.

83. Krajem _____, kretanje **S.G.** je bilo ograničeno ali je mogao da hoda _____.³² Takođe se kretao i u bolničkim kolicima.³³ Ali ovog puta je ušao u prostoriju koristeći _____ koji je držao ispod pazuha. Svedok B ga u to vreme nije poznavao. **S.G.** ga je upitao zašto se protivi _____ i onda ga tukao nekoliko minuta palicom po različitim delovima dela uključujući i glavu a onda je napustio prostoriju. Kao rezultat ovog premlaćivanja, svedok B je krvario iz uha.³⁴

V. Ostale činjenice vezano za optužbe koje se odnose na događaje koji su se dogodili u _____

84. Pre nego što je svedok A odveden u _____ bilo je brojnih napada od strane _____ snaga koji su uključivali granatiranje sela u regionu _____ teškom artiljerijom. Takođe _____ je već bombardovan početkom meseca _____.³⁵ Jedinice _____ su bile angažovane u akcijama gerilskog tipa protiv _____ snaga.³⁶

85. Tu su bile izbeglice iz okolnih sela koje su tražili sklonište u selu svedoka A. _____ su njegovo selo napali _____. _____ Svedok A nije učestvovao u neprijateljstvima. Nije bio član _____.³⁷ Nakon rata, podneo je zahtev za status veterana kao osoba koja je podržavala i pomagala članove _____, tako što im je pružao utočište i davao im druge vidove pomoći.

86. Do _____ godine **S.S.** je bio _____ u operativnoj zoni _____. Tada ga je na toj poziciji

32 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014. s. 23.

33 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014. s. 11.

34 Zapisnik sa glavnog pretresa; 14. oktobar 2014. s. 9.

35 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014 s. 14, 11. novembar 2014 s. 14.

36 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 13.

37 Zapisnik sa glavnog pretresa; 24. jun 2014 s. 14.

zamenio **S.L.** i postao _____³⁸
S.J. je bio _____³⁹.

87. U nekoliko navrata su svedoka A _____ izvodili iz prostorije u kojoj je držan, do veće prostorije. Tamo su ga tukle različite osobe.⁴⁰ Jednom prilikom je maltretiran zajedno sa svedokom B od strane mnogih _____. To se dogodilo otprilike _____ dana pre nego što je svedok A pušten iz _____.⁴¹ Detalji ovih premlaćivanja su tema tačke optužbe koja je odvojena i po kojoj je suđeno u drugim postupcima.
88. Kao posledica premlaćivanja koje je svedok A pretrpeo u _____, zadobio je razne povrede: modrice po celom telu uključujući i glavu, 2 slomljena rebra, povredu na mošnjacama.⁴² Nema osnova da se određene povrede pripisuju radnjama koje je izvršio isključivo **S.S.** koje su bile predmet optužbe protiv _____ u ovom predmetu.
89. Tokom boravka u zatočeništvu, svedok A je hranu dobijao jednom dnevno i patio je od gladi. Prva tri dana su mu davani samo hleb i voda. Nakon toga je hranjen malim količinama paste jednom dnevno. Jedan od _____ mu je krišom davao neki hleb i rekao mu da bi ga **S.S.** ubio zbog toga ako bi saznao.⁴³ Svedoku A je bilo dozvoljeno da koristi toalet jednom dnevno i nije mu davana mogućnost da se opere. U prostoriji je bilo suviše toplo i _____ koji su stražarili na vratima mu nisu dozvoljavali da otvori vrata kako bi svež vazduh ušao unutra.⁴⁴ Jednom

38 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 10.

39 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 19.

40 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 18.

41 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 20.

42 Zapisnik sa glavnog pretresa; 15. januar 2015 s. 8.

43 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014 s. 19.

44 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014 s. 20.

prilikom je _____ pod imenom **N.G.** dodao svedoku A čistu odeću koju je doneo _____ svedoka A.⁴⁵

90. Nema osnova da se utvrdi postojanje drugih primera sličnih nelagodnosti kojima su možda ostala lica koja su držana u _____ mogla biti izložena.

91. Ni svedok B, ni braća iz _____ niti _____ iz _____ koji je služio u _____ nisu učestvovali u neprijateljstvima. (pretpostavka koju je usvojilo veće).

92. Svedok A je iz _____ pušten __. ili __. _____ godine kada je počela _____ ofanziva. Vojnik _____ R. S. je otvorio vrata i pustio svedoka A i _____ G. V. da idu. Svedok A se peške vratio do svog sela.⁴⁶

93. **S.S.** i **J.D.** su se u nekoliko navrata međusobno pitali u prisustvu svedoka A "da li da mu odseku glavu motornom testerom kao što se dogodilo _____ I. B. ".⁴⁷

94. Jednom je jedan od _____ pretio svedoku A da će ga ubiti pištoljem. **J.D.** je zaustavio _____ i rekao mu da neće pogubiti svedoka A, nego samo da ga premlate. Svedok A je čuo taj komentar. Drugom prilikom je **J.D.** rekao svedoku A da će ga ubiti i da će uzeti njegovu ženu i ćerku. Svedok A je to čuo.⁴⁸

45 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014 s. 11.

46 Zapisnik sa glavnog pretresa; 8. jul 2014 s. 18.

47 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 20.

48 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 18.

95. Tokom boravka u _____ svedok A nikada nije video **S.L.**, **I.H.** niti **A.Z.** niti je čuo bilo šta vezano za njih.⁴⁹
96. Svedok B je ostao u _____ do jednog neutvrđenog dana u _____ mesecu, međutim ne postoje dokazi koji bi Veću dozvolili da ustanovi činjenice vezane za njegov boravak i _____ puštanje izuzev jedne prilike kada je on maltretiran zajedno sa svedokom A, i jednom prilikom kada ga je pretukao **S.G.**.⁵⁰
97. Tokom svog boravka u _____, svedok A je kroz prozor svoje prostorije video da je prisutan **S.J.**. Međutim, **S.J.** ga nikada nije zlostavljao. Svedok A nikada nije video da je **S.J.** zlostavljao druga lica.⁵¹
98. Pored **G.V.**, koji je ostao u istoj prostoriji sa svedokom A dok obojica nisu pušteni, **F.M.**, i **H.M.**, tu su se nalazila i druga lica koja su zatvorena u _____ tokom boravka svedoka A tamo. To su bila _____ iz _____, _____ iz mesta _____, kao i _____ iz sela _____ kod _____, i _____ iz mesta _____.⁵² Nema osnova da se ustanovi koliko su dugo oni ostali tamo i kako je prema njima postupano.
99. Jednog dana između _____ i _____ meseca _____, postojala je grupa od između _____ i _____ lica koja su pritvorena u _____. Oni su držani u dve prostorije, _____ do _____ ljudi u jednoj prostoriji. Na vratima su bili naoružani čuvari. Jedan od njih je bio svedok G, kosovski _____. Nema dokaza koji bi ukazivali na nacionalnost ostalih i koliko

49 Zapisnik sa glavnog pretresa; 15. jul 2014 s. 15.

50 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 20.

51 Zapisnik sa glavnog pretresa; 16. jul 2014 s. 3.

52 Zapisnik sa glavnog pretresa; 25. jun 2014 s. 24.

su dugo držani tamo kao i da li su na neki način zlostavljani osim toga što su bili zatočeni. Takođe nije bilo osnova da se ustanovi da li su oni učestvovali u neprijateljstvima između _____ stanovništva i _____ snaga.⁵³

VI. Ubistvo nepoznatog _____ (S.L.)

100. Svedok D je bio član ___ i ___ svog sela.⁵⁴ Izveštaj o situaciji u okolini podnosio je **S.L.** . Sa **S.L.** je bio povezan preko supruge: njegov tast je bio brat oca **S.L.** .⁵⁵

101. Jedne večeri, krajem _____ ili početkom _____, svedok D je došao u kuću ujaka **S.L.** u selu _____. Tamo je prenoćio.

102. Sledećeg dana u poslepodnevnim satima, **S.L.** je rekao svedoku D da pođe sa ___ u vozilu koje je imalo pogon na sva četiri točka. **S.L.** je vozio. Svedok D je sedeo na suvozačevom sedištu. Niko drugi nije bio sa njima. **S.L.** je bio naoružan jurišnom puškom tipa AK-47 i pištoljem tipa TT i nosio je _____ sa ___ simbolima. Svedok D je nosio civilnu odeću a i on je takođe imao pušku tipa AK-47. Udaljili su se na otprilike 20 km od _____ u pravcu _____.

103. **S.L.** je zaustavio vozilo između sela _____ i _____. Izašli su iz vozila. **S.L.** je zapalio cigaretu. Sa leve strane puta se nalazila reka a ispred njih je bila omanja šumica.

53 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 27, 31.

54 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 11.

55 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 s. 14.

104. Za kratko vreme pojavila su se dva mlađa _____ obučena u maskirne uniforme _____. Obojica su bila naoružana. Oni su izašli iz šume.⁵⁶ Oni su pratili muškarca starosti ____-____ godina.⁵⁷ On je bio kosovski _____.⁵⁸ _____ ruke bile su spreda vezane žicom, koja je uzrokovala krvarenje.⁵⁹
105. _____ su ____ držali za ruke sa obe strane. U nekim trenucima oni su ____ vukli, dok je ponekad on samostalno hodao. On je nosio civilnu odeću. Kada su se približili **S.L.** _____, jedan od ljudi koji su bili u pratnji mu je rekao, misleći na lice koje je bilo pod pratnjom: "to je ta osoba".⁶⁰
106. Svedok D je ostao u blizini vozila. **S.L.** _____ se pomerio nekoliko metara ispred njega i približio se licu koje je bilo pod pratnjom. To lice je kleknulo na kolena.⁶¹ Sa udaljenost koja je bila dovoljna da ispruži ruku u kojoj je bio pištolj i da njime dodirne glavu te osobe, **S.L.** _____ je prislonio pištolj na njegovu glavu iza levog uha. Praćeno lice je vrisnulo i na _____-_____ dijalektu je reklo "nemoj me ubiti, molim te." U tom momentu dve osobe koje su bile na tolikoj udaljenosti da su držale osobu za ruke, udaljile su se nekoliko koraka. **S.L.** _____ je ispalio metak a nakon toga je ispalio još dva metka u glavu te osobe.⁶² Nakon toga je ta osoba pala na zemlju. Meci iz pištolja su ga lišili života (pretpostavka prihvaćena od strane veća).

56 Zapisnik sa glavnog pretresa; novembar 2014 str. 46-47.

57 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11 novembar 2014, str. 47.

58 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12 novembar 2014, str. 8.

59 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12 novembar 2014, str. 4.

60 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11 novembar 2014 str. 49.

61 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12 novembar 2014, str. 4.

62 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12 novembar 2014, str. 11.

107. _____ odnela su telo u šumu.⁶³ **S.L.**
i Svedok D ukrkali su se u vozilo i **S.L.** ga je
odvezao u selo _____. Tokom vožnje **S.L.** je rekao
Svedoku D da je on ubio žrtvo zbog toga što je ta osoba
uzela pušku od rođaka **S.L.** po imenu **A.L.**
i ubila ga.⁶⁴ To nije bila istina, s obzirom da je **A.**
L. umro pod drugačijim okolnostima (svedočenje **J.**
L.). Ne postoje dokazi koji bi mogli da ukažu da li
je **S.L.** namerno lagao ili je pogrešio.

C. Procena dokaza

I. Dokazi upotrebljeni kao osnova za rekonstrukciju činjenica

a. Potpuno pouzdani dokazi

108. Pretresno veće zasnivalo je većinu svojih činjeničnih nalaza na iskazima Svedoka A, Svedoka K i Svedoka D.

Svedok A

109. Svedok A i _____, Svedok K, govorili su na način tipičan za osobe neobrazovane za pripovedanje priče. Bilo je veoma primetno da oni nisu bili naviknuti da predstavljaju uverljiv i dosledan sled događaja. To je rezultiralo nedostacima i prazninama koje, prema mišljenju pretresnog veća mogu biti pripisane nedostatku sposobnosti izveštavanja koji postoji kod svedoka, pre nego namernom laganju. Sud je uzeo u obzir činjenicu da su iskazi navedenih svedoka bili jasno dosledni u vezi sa predstavljanim činjenicama, uprkos njihovoj ograničenoj sposobnosti da predstave svoj izveštaj na jasan i strukturan način. Nakon pedantnog recipročnog poređenja iskaza koje su dali Svedok A i Svedok K, pretresno veće

63 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11 novembar 2014 str. 41.

64 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12 novembar 2014 str. 7

došlo je do zaključka da su, kad su u pitanju osnovni elementi, svi dokazi u potpunosti usaglašeni i da potvrđuju jedni druge.

110. Svedočenje Svedoka A bilo je presudno za rekonstrukciju događaja koji su se dogodili u selu _____.
111. Nisu postojale nikakve sumnje u sposobnost svedoka da sagleda, da se priseti i da predstavi činjenice kojima je bio svedok. Pretresno veće upoznato je sa pitanjem mogućeg mentalnog poremećaja od kojeg svedok može bolovati na osnovu izveštaja lekara datog __. _____ godine (dokaz _) i svedočenja _____ **G.H.** _____. Veće je primenilo posebnu pažnju na sadržaj izjava koje je dao Svedok A da bi isključilo mogućnost da neke zablude budu predstavljene kao činjenice.
112. Utvrđeno je da je verzija događaja predstavljena od strane Svedoka A verodostojna. Ona nije sadržavala nikakve elemente koji mogu biti kontradiktorni opštem saznanju ili zdravom razumu. Pored toga, ona je bila interno dosledna, i samim tim ona je bila pouzdana. U njegovom pripovedanju nije bilo nedoslednosti, iako je svedok u nekoliko navrata bio upitan o istim pitanjima. Svedok je razumeo pitanja i njegovi odgovori korespondirali su sa pitanjima o kojima je on bio ispitivan.
113. Advokat odbrane doveo je u pitanje kredibilitet Svedoka A.
114. Advokat Tahir Recaj navodi da je svedok opisao _____ koju je nosio **S.J.** _____ kao _____, iako je on nosio _____ . U stvari, _____ je u ovom kontekstu bila pomenuta od strane Svedoka D.

115. Takođe advokat Gregor Guy Smith navodi da je neverovatno da je **S.S.** nosio civilnu odeću, kako je opisao svedok. Ipak, izgleda da je sporna činjenica bila od marginalnog značaja s obzirom da zdrav razum ne isključuje privremeno nepridržavanje navici nošenja određene odeće.
116. Advokat Mexhit Syla navodi sukob između svedoka i braće _____, i potencijalnu ljubomoru koju je svedok osećao prema porodici _____. On je takođe naveo potencijalne prednosti koje mogu proizići iz statusa zaštićenog svedoka kao moguća motivacija koja je namamila Svedoka A da lažno svedoči. Veće je te argumente uzelo u obzir, ali je utvrđeno da oni predstavljaju određene špekulacije i da ne dovode u pitanje kredibilitet Svedoka A.
117. Priča koji je izneo Svedok A navodi različite nivoe tvrdnji koje je svedok primenio kad su u pitanju aktivnosti određenih počinilaca. Izgleda da postoji prirodna proporcija između pažnje kojoj je on bio izložen i pažnje koju je __ obratio na pojedine zločince.
118. Izgleda da se Svedok A na pravi način prisetio datuma. On je naveo da je u _____, __. _____ godine bio odveden u selo _____ i poznata je činjenica da je tog dana zaista bila _____. Svi datumi koje je on naveo odražavaju hronološki redosled događaja koje je on opisao.
119. Nijedna od činjenica predstavljenih od strane Svedoka A nije bila opovrgnuta niti jednim dokazom koji je od strane veća bio ustanovljen kao verodostojan: iskaz Svedoka K, iskaz Svedoka D i stručno mišljenje koje je dala __. K.B. .

Svedok K

120. Svedok K potvrdio je da je _____, Svedok A, bio odveden iz njihove kuće od strane _____, da je on bio odsutan iz kuće skoro _____ dana i da se vratio kući povređen. _____ opis povreda potvrđuje izjavu koju je dao Svedok A. _____ prisećanje onoga što _____ je on ispričao da mu se dogodilo u selu _____ i onoga što je _____ čuo od _____ nakon _____ povratka, korespondira sa redosledom događaja koje je Svedok A predstavio pred sudom. Svedok D je potvrdio da su se u bivšoj stanici policije u _____ nalazile prostorije koje je _____ koristila kao ćelije i koje su bile čuvane od strane _____.
121. Svedok K je svedočila na iskren i spontan način. _____ izjava nije sadržavala niti suštinske nepouzdanе elemente niti elemente koji bi eksplicitno bili u suprotnosti sa iskazom koji je dao Svedok A.
122. Nakon detaljnog poređenja izjava obeju svedoka, veće je donelo zaključak da su se one koncentrisale na raznovrsne činjenice i da su koristile različite opise istih događaja. Ono je isključilo utisak da su oni smislili svoje izjave da bi dopunili ili potkrepili izjave onog drugog.
123. Svedok K nije potvrdio da su _____ koji su odveli Svedoka A naveli naređenja koja je dao _____ **S.S.**, kako je izjavio Svedok A. Veće je tu činjenicu uzelo kao pokazatelj da Svedok K nije želeo da prikaže **S.S.** kao glavnog počinioca nepravde kojoj je bio izložen _____.

124. ___ nije spontano pomenula **S.S.**, već je ___ naveo tek nakon što su ___ bila postavljena pitanja koja su ___ naterala da se fokusira na osobu koju je pomenuo ___ i setio se samo pseudonima "___" koji je čuo od ___.
125. U isto vreme izgleda prirodno da, usled vremena koje je proteklo, ___ prisećanje okolnosti koje su postojale u momentu odvođenja ___ iz kuće, a naročito naznake na naređenja data od strane **S.S.**, nije u toj meri kompletno kao sećanje koje je izneo Svedok A, koji je direktno komunicirao sa ___.
126. Pravosudno iskustvo pokazuje da se nedostaci u detaljnim pripovedanjima predstavljenim od strane očevidaca nakon dužeg vremena obično razlikuju s obzirom da različite osobe pridodaju različitu važnost istim detaljima.
127. Izjave koje su dali Svedok A i Svedok D uzajamno potvrđuju jedna drugu kad je u pitanju činjenica da su prostorije u bivšoj ___ u ___ od strane ___ bile korišćene kao ___.
128. Izjava Svedoka A ostala je u skladu sa zapažanjima i zaključcima predstavljenim od strane stručnog svedoka **C.B.**. Prema stručnom svedoku, ožiljci mogu nastati od povreda koje su ___ bile prikazane ili opisane od strane Svedoka A ili o kojima je ___ saznao iz izveštaja koji je dao **M.G.** i koje mogu biti nanete na način koji je, prema mišljenju veća, u punoj saglasnosti sa izjavom svedoka.

129. Opšte je mišljenje da se mišljenja stručnjaka iz oblasti sudske medicine često zasnivaju na glasinama, tj. na anamnezi koja potiče od oštećene strane. Veće je utvrdilo da je u ovom slučaju anamneza bila potvrđena: opis ožiljaka i njihovog porekla koji je tokom ispitivanja Svedok A predstavio **C.B.** u potpunosti je u skladu sa izjavom koju je Svedok A dao pred sudom.
130. Veće je utvrdilo nedoslednost između izjava koje su dali Svedok A i Svedok K i rezultata rentgenskog snimanja sprovedenog od strane **C.B.**, povezanih sa brojem slomljenih rebara, povredom nanetom Svedoku A. Razlika se pojavila ne kao rezultat namernog netačnog iskaza datog od strane Svedoka A i _____, već kao posledica njihovog nepoznavanja medicine i nedostatka dijagnostičkih sposobnosti.
131. Još jedna nedoslednost povezana je sa karakteristikom rane na mošnicama. Svedok A naveo je ranu kao "otvorenu". Prema rezultatu pregleda koji se dogodio 21. septembra 2012 godine, rana je zacelila uz prisustvo vidljivog ožiljka. Još jednom je veće tu nedoslednost povezalo sa ograničenim jezičkim sposobnostima Svedoka A, koje su bile primećene s obzirom da je __ koristio jednostavne i ne-iznijansirane izraze.

Stručni Svedok **C.B.**

132. Veće je u potpunosti prihvatilo nalaze i zaključke predstavljene od strane stručnog svedoka. Svedokova stručnost u oblasti sudske medicine potvrđena je prezentacijom _____ akademskog zvanja i profesionalnog iskustva. ___ je zasnovala svoje nalaze na medicinskom pregledu koji je lično sprovedla, sa izuzetkom pregleda rane koja se nalazila u genitalnom predelu tela Svedoka A. ___

je predstavila detaljan izveštaj o tom pregledu. Veće nije pokazalo nikakve sumnje kad je u pitanju verodostojnost _____ izveštaja i preciznost mišljenja datog pred sudom 15. januara 2015 godine.

133. Pregled kompletiran od strane **M.G.** takođe je bio u potpunosti verodostojan. ___ je izneo jasan, precizan i detaljan opis svojih nalaza i nije postojala nikakva sumnja kada su u pitanju _____ kvalifikacije doktora sudske medicine.
134. Na osnovu mišljenja koje je dala **C.B.**, Veće je utvrdilo da samo ožiljak koji se nalazi u predelu mošnica može biti povezan sa jedinstvenom aktivnošću kojoj je Svedok A bio izložen za vreme svog boravka u _____. Stručni svedok izneo je veoma generalizovanu indikaciju o potencijalnom poreklu ožiljaka na telu Svedoka A. Ova indikacija nije bila niti specifična niti jedinstvena za bilo koje prebijanje kojeg se prisetio svedok, osim jedne situacije kada su mu genitalije bile uštinite.
135. Opšta procena da je mišljenje koje je dao **C.B.** podržalo iskaz Svedoka A nije umanjeno _____ pretpostavkom da navedeni ožiljci mogu poticati od drugih događaja, ne onih koje je predstavio svedok. Potvrđivanje u ovom slučaju nije bilo niti presudno niti odlučujuće, ali mišljenje nije diskreditovalo svedoka ni na koji način. Stoga su logičnost, jasnoća i izostanak neusaglašenosti sa drugim kredibilnim dokazima doprineli dokaznoj vrednosti iskaza koje su dali Svedok A i Svedok K.

Svedok D

136. Veće je prihvatilo iskaz Svedoka D kao potpuno verodostojan. ___ je govorio na logičan način. ___ je na adekvatan način uskladio svoje emocije sa nivoom traumatičnog sadržaja tokom opisa događaja kojima je svedočio. ___ nije pokazao nikakvu tendenciju da na teret **S.L.** stavi bilo kakvu aktivnost o kojoj je od drugih ljudi čuo samo pretpostavke, a kojoj nije svedočio. ___ je na jasan način diferencirao činjenice o **S.L.** koje je čuo od drugih ljudi od sopstvenih zapažanja. To je njegovoj izjavi dalo na objektivnosti.
137. Veće je u isto vreme smatralo iskaz dat od strane Svedoka D spontanim i doslednim. ___ je svedočio na samouveren i dosledan način. Sve činjenice iznete u njegovom pripovedanju bile su usklađene i dosledno su i ubedljivo prikazale događaje.
138. Kredibilitet Svedoka D potvrđen je nakon temeljnog i detaljnog unakrsnog ispitivanja sprovedenog ne samo od strane branilaca već i od strane članova veća. ___ je postavljen veliki broj pitanja koja su se ponavljala, a ___ nije ni najmanje bio zbunjen njima. Svi _____ odgovori bili su samouvereni i dosledni. Istinitost _____ priče bila je testirana tokom četiri sednice. Ni u jednoj prilici on nije odstupio od verzije predstavljene tokom _____ celokupnog iskaza.
139. Svedok D nije pokazao nikakvu tendenciju da namerno izbegne bilo koju temu. ___ je bio potpuno spreman da odgovara, u onoj meri koliko mu je sećanje dozvoljavalo. U isto vreme nije oklevao da prizna da se ne seća nekih manje značajnih činjenica, čime je još više potvrđivao svoju objektivnost. Pored toga, to je bilo veoma razumljivo uzevši u obzir vreme koje je proteklo.⁶⁵

65 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 str. 20, 22, 31, 32, 42, i 12. novembar str. 9.

140. Postojali su izvesni приметni dispariteti između iskaza datih od strane Svedoka D u prethodnom postupku i iskaza datih pred sudom, koje su doveli u pitanje branioci Gregor Guy Smith i Arianit Koci, u vezi sa ubistvom pripisanim **S.L.** :

140.1. U prethodnom postupku svedok je posvedočio da je u trenutku kada je prvi metak bio ispaljen žrtva bila u stojećem položaju⁶⁶, dok je u sudnici svedok jasno izjavio da je u tom trenutku žrtva klečala;⁶⁷

140.2. U prethodnom postupku svedok je izjavio da je tokom noći otišao do kuće **S.L.** u selu _____, a onda mu je **S.L.** rekao da pođe sa ____ i oni su vozilom otišli do mesta zločina. Na sudu je __ izjavio da je prespavao u kući ujaka **S.L.** u selu _____, i da je tek sutra otišao do mesta zločina.⁶⁸

141. Tokom unakrsnog ispitivanja predstavljena su oba izazova i oni nisu zbunili svedoka. __ je ostao pri svojoj verziji predstavljenoj tokom glavnog pretresa. Veće je mišljenja da su odstupanja i razlike nastale usled vremena koje je prošlo i prirodne nesavršenosti ljudske percepcije i pamćenja. U stvari, one su uverile sudsko veće da je iskaz dat pred većem bio u potpunosti spontan i da on nije unapred bio smišljen od strane svedoka.

142. _____ reakcija na suočavanje sa nedoslednostima bila je prirodna i spontana. _____ objašnjenja u vezi sa specifičnostima detalja o kojima su mu postavljena pitanja

66 Zapisnik sa glavnog pretresa; 13. novembar 2014 str. 46.

67 Zapisnik sa glavnog pretresa; 12. novembar 2014 str. 4.

68 Zapisnik sa glavnog pretresa; 11. novembar 2014 str. 40.

tokom ispitivanja na glavnom pretresu⁶⁹ bila su procenjena od strane veća kao iskrena i uverljiva. U stvari, ispitivanje sprovedeno tokom istrage nije bilo veoma specifično. Zapisnik pokazuje da u tom momentu nisu postavljena nikakva pitanja koja bi pojasnila situaciju. Stoga nedoslednosti nisu osporile kredibilitet Svedoka D.

143. Nije postojao nikakav kredibilan dokaz koji bi osporio izjavu Svedoka D. Posebno, iskazi svedoka **N.F.** i svedoka **K.H.** nisu bili uverljivi i stoga nisu bili pouzdani. Priča predstavljena od strane svedoka **J.L.** nije osporila istinitost Svedoka D, pošto je ona samo osporila verodostojnost objašnjenja koje je **S.L.** predstavio Svedoku D u kritičnom momentu.

144. U svojoj završnoj reči, branilac Arianit Koci predstavio je neke druge argumente u cilju osporavanja kredibiliteta Svedoka D, tačnije da je:

144.1. Svedok je pogrešno izjavio da je **S.L.** bio "_____ u _____", budući da je on postao _____ godine. Veće je zaključilo da ova greška ne dokazuje da je svedok namerno lagao. Ona samo pokazuje da je on imao ograničeno saznanje o strukturi ____, što ne utiče na verodostojnost njegovih sećanja ili na činjenice kojima je svedočio;

144.2. Bilo je nemoguće voziti __ km a da se ne naiđe ni na jedan _____ kontrolni punkt. Veće je ustanovilo da ova teza nije podržana niti jednim dokazom;

144.3. Bilo je nemoguće komunicirati sa _____ na udaljenosti od ___ km putem radija, i telefoni nisu radili. Svedok D u stvari nije izjavio da je **S.L.** u _____ prisustvu komunicirao sa ljudima koji su bili u pratnji žrtve. Logičko razmišljanje dovelo je veće do pretpostavke da su ljudi posmatrali put tako da su bili sposobni da se odmah pojave nakon što su videli **S.L.** kako puši cigaretu nakon _____ dolaska.

Svedok A.G.

145. Svedok **A.G.** izneo je svoj iskaz na logičan i dosledan način. ___ je u potpunosti bio u skladu sa izjavama koje su dali **F.B.** i **H.H.** u vezi sa lekarskim tretmanom koji je ___ godine bio pružen **S.G.**. Iz tih razloga veće je procenilo _____ iskaz pouzdanim.

146. Svedok je naveo da je nakon operacije, obavljene krajem maja ili početkom _____ godine, povređena noga **S.G.** bila imobilisana gipsom. Međutim, ___ je mogao da se kreće samo ako je druga noga bila u funkciji. Svedok je priznao da nije imao nikakva saznanja da li su povrede na ne-imobilisanoj nozi sprečavale **S.G.** da se kreće uz _____⁷⁰ ___ je priznao da je **S.G.** mogao da _____ prelazi razdaljinu od nekoliko metara.⁷¹ Ova izjava je u skladu sa iskazima Svedoka A i Svedoka D.

**Zahtev Svedoka A za _____ od _____.
_____ godine**

70 Zapisnik sa glavnog pretresa; 13. februar 2015 str. 14.

71 Zapisnik sa glavnog pretresa; 13. februar 2015 str. 14.

147. Veće je zaključilo da je zahtev Svedoka A za _____
_____ od __. _____ godine autorizovan
na pravi način. On je dostavljen sudu od strane nadležnog
organa _____ za _____ i _____
_____, _____ i _____
_____. Sadržaj zahteva u skladu je sa izjavom koju
je Svedok A dao pred sudom, s obzirom da je on podržavao ___
pružajući im sklonište i hranu. On ne ukazuje da je
podnosilac sudelovao u neprijateljstvima pre nego što je bio
doveden u _____.

Lekarsko uverenje izdato Svedoku A od strane
____. _____ godine

G. H.

148. Veće je procenilo lekarsko uverenje izdato od strane
G. H. _____. _____ godine kao autentično. Njegovo
poreklo bilo je potvrđeno od strane doktora.

149. Samo uverenje prihvaćeno je samo kao dokaz da je doktor
izdao dijagnozu napisanu u uverenju a ne kao dokaz
ispravnosti dijagnoze.

b. Delimično pouzdani dokazi

Svedok B

150. Veće je došlo do zaključka da samo deo izjave Svedoka B,
koju je ___ predstavio tokom direktnog ispitivanja, u vezi
sa prebijanjem Svedoka od strane **S.G.** , može biti

upotrebljen za rekonstrukciju činjenica. _____
pripovedanje o prebijanju bilo je dosledno i uverljivo.

151. Svedok B govorio je o patnjama koje mu je naneo **S.G.**,
na iskren i postojan način. _____ odlučnost da predstavi
štetu kojoj je bio izložen bila je očigledna, uprkos
bezbednosnih problema koje je naveo svedok.
152. Tokom unakrsnog ispitivanja svedok B poricao je da je ikada
bio prebijen od strane **S.G.**. Kada je bio suočen sa
drugačijom verzijom svog iskaza datom tokom glavnog
pretresa, __ nije objasnio razloge nedoslednosti i reagovao
je na očigledno nervozan način, krijući pravi razlog
menjanja sopstvenog iskaza. Stoga _____ poricanje nije
bilo uverljivo.
153. Verzija koju je Svedok B izneo u vezi sa okolnostima
_____ hapšenja bila je osporena od strane Svedoka A.
Prema Svedoku B, Svedok A je tom prilikom sarađivao sa ____
_____, i čak je bio naoružan pištoljem. Svedok B je
očigledno izbegao da odgovori na pitanja povezana sa
učešćem Svedoka A u _____ hapšenju.⁷²
154. Uprkos pretpostavci da je Svedok A sarađivao sa ____ i da mu
je čak bilo dozvoljeno da nosi pištolj, Svedok B je
spontano izjavio da __ nije čak ni video gde su "oni"
odveli Svedoka A.⁷³ Te reči su ukazale da je Svedok B u
stvari pretpostavio da je Svedok A bio "odveden", tj. lišen
slobode tokom _____ boravka u _____.

72 Zapisnik sa glavnog pretresa; 14. oktobar 2014 str. 9.

73 Zapisnik sa glavnog pretresa; 14. oktobar 2014 str. 14.

155. U svetlu činjenica predstavljenih od strane Svedoka A i Svedoka K, pretpostavke da je Svedok A saradivao sa _____ tokom hapšenja bile su potpuno nerealne.
156. Svedok B je konstatovao da je __. _____ godine bio doveden u _____, a da je nakon toga bio prebijen od strane **S.G.** __. _____ godine. Pokazatelj o prvom datumu je očigledno pogrešan s obzirom da je Svedok A uverljivo izjavio da su oni bili dovedeni u _____ . _____ godine.
157. Izjave Svedoka B o trajanju _____ boravka u _____ i _____ poricanje učešća u incidentu tokom kojeg je __ bio maltretiran zajedno sa Svedokom A u suprotnosti su sa iskazom Svedoka A.
158. Tvrdnje Svedoka B o falsifikovanju _____ izjave date u prethodnom postupku od strane tužioca zvučale su naivno i neuverljivo. Tokom unakrsnog ispitivanja __ je poricao činjenice koje je već priznao pred sudom.
159. Ponašanje Svedoka B tokom glavnog pretresa ukazivalo je na to da se __ plašio da kaže istinu. __ je bio uznemiren i dvosmislen, i _____ izjave na neka pitanja su pokazivale to. __ čak nije ni objasnio razlog značajne promene u njegovoj verziji događaja.
160. Svedok B imao je problem u vezi sa sopstvenom bezbednošću. Taj nalaz je utvrđen na osnovu iskaza koji je dao svedok **C.S.** .

Svedok H.H.

161. Svedočenje **H.H.** bilo je logično i korespondiralo je izjavama koje su dali **F.B.** i **A.G.**. Svedok je izrazio spremnost da da iscrpne odgovore.

162. Međutim, veće nije prihvatilo svedokov opis perioda tokom kojeg je **S.G.** ostao imobilisan nakon operacije. Svedok je izjavio da je **S.G.** ostao u ležećem položaju do početka _____.⁷⁴ Svedok je pokazao određen nivo nejasnoće prilikom određivanja vremenskog sleda događaja.⁷⁵ __ je objasnio da je odredio vreme na osnovu _____ sećanja o vremenskim uslovima ili na osnovu ukusa koji se osećao u vazduhu. __ je objasnio da je upotrebio isti metod da ustanovi vreme kada je **S.G.** bio operisan i izneo je različite naznake o vremenu tokom direktnog ispitivanja i unakrsnih ispitivanja.⁷⁶

163. Svedočenje svedoka **H.H.** koje se odnosilo na period tokom kojeg je **S.G.** bio imobilisan osporeno je od strane Svedoka A i Svedoka D. oni su videli **S.G.** kako se kreće _____ ili u _____. Takođe je Svedok B uverljivo svedočio da ga je **S.G.** maltretirao _____ godine, nakon što je doveden u _____ sa Svedokom A koji je svedočio da se to dogodilo __. _____ godine.

c. Pretpostavke i notorne činjenice koje je usvojilo veće

74 Zapisnik sa glavnog pretresa; 10.mart 2015 str. 6.

75 Zapisnik sa glavnog pretresa; 10 mart 2015 str. 23.

76 Zapisnik sa glavnog pretresa; 10 mart 2015 str. 24.

164. Veće je prihvatilo pretpostavku da svedok B, braća iz _____ i čovek iz _____ nisu ni služili u ___ niti su učestvovali u neprijateljstvima. To je zasnovano na proceni da nijedan dokaz nije ukazivao na njihovu umešanost u borbe ili druge forme neprijateljstva u vezi sa oružanim sukobom. Notorna je činjenica da je većina kosovskih _____ bila izložena zverstvima izazvanim konfliktom. Nisu svi oni aktivno učestvovali u neprijateljstvima iako su mnogi možda podržavali ___ na različite načine.
165. Veće je zaključilo da su pucnji koje je ispalio **S.L.** u glavu neidentifikovanog čoveka _____ lišili života. Ova pretpostavka je zasnovana na opštem znanju da bi pucnji ispaljeni u lobanju žrtve kada je vrh cevi uperen na mesto iza uva, verovatno imali kao rezultat smrt žrtve. Nivo verovatnoće je u ovom slučaju tako blizu uverenju da ne ostaje nikakva razumna sumnja u vezi sa smrću žrtve.
166. **S.L.** nije rekao svedoku D razlog za ubistvo nepoznatog _____ u _____ prisustvu. Ova pretpostavka je bila posledica pozitivne procene svedočenja svedoka **J.L.**
167. Oružje koje su svedoci obično označavali sa "TT pištolj" ili "AK-47" je po pretpostavci veća bilo zapravo tip TT pištolja ili tip AK-47 jurišne puške. Notorna je činjenica da su, umesto originalnog oružja, potpuno funkcionalne kopije proizvedene od strane različitih proizvođača obično korišćeni u oružanim sukobima, u bivšoj Jugoslaviji. Niko od svedoka koji su spomenuli neko oružje nisu imali da ga pregledaju niti se činilo da imaju specijalističko znanje o oružju.
168. Prihvaćeno je kao notorna činjenica da je u vreme kada je svedok A držan u _____ i kada je **S.L.** ubio nepoznatog čoveka između _____ i _____ na Kosovu bio u toku oružani sukob. Bilo je mnogo žrtava, oštećene imovine, i raseljavanja civila. Ova opšte poznata činjenica je potvrđena činjenicama koje su predstavili svedok

A⁷⁷, svedok D⁷⁸ kao i F.
and B. G.

B. , A.G.

d. Pouzdani ali ne i uverljivi dokazi

Svedok J.L.

169. Veće je procenilo svedočenje koje je dao J.L. kao kredibilno. Ne postoje elementi koji bi zahtevali kritiku _____ iskrenosti. Imajući u vidu opšte poštovanje za pretke i generalno poštovanje porodičnih vrednosti koje je oduvek prisutno na Kosovu, čini se malo verovatno da bi ___ namerno obezbedio alibi za osobu koja je navodno ubila _____ tako što bi lagao o okolnostima smrti _____.

Svedok F.B.

170. Nije bilo razloga da se ospori kredibilitet svedoka F.B. . _____ sećanje na činjenice bilo je odgovarajuće vremenu koje je proteklo. Odgovarao je na pitanja iskreno i njegovo svedočenje je potvrdio H. H. . Međutim, nije imao direktna saznanja o mogućnosti S.G. da se kreće krajem _____ niti o _____.

Svedok B.G.

171. Svedok B.G. je predstavio svoje sećanje na iskren i logičan način. Nije bilo osnova da se sumnja u _____ kredibilitet. U isto vreme ispostavilo se da _____ izjava ne sadrži skoro ni jedan element koji bi mogao biti iskorišćen za rekonstrukciju činjenica u vezi sa tačkama optužbe. Jedini izuzetak se odnosio na lečenje S.G. .

172. Svedok nije znao nikakve činjenice direktno povezane sa zdravstvenim stanjem S.G. krajem _____ niti je znao _____ u kritičnom periodu

77 Zapisnik sa suđenja; 24. jun 2014, str.14

78 Zapisnik sa suđenja; 11. novembar 2014, str. 13.

osim što je spomenuo
kao _____.

S.L.

i

S.S.

Svedok C.S.

173. Nije bilo razloga da se kritikuje iskrenost svedoka C.S. . Njegovo svedočenje nema elemente koji su nerealni.

174. Svedok C.S. je ponovio informaciju koju je primio od svedoka B u vezi njegove zabrinutosti za _____ ličnu bezbednost. Ova informacija se poklapala sa ponašanjem svedoka B tokom svedočenja: bio je primetno uznemiren, uplašen i osećao se nesigurno.

175. Činjenice koje je predstavio Claudio Scipione su bile beskorisne za rekonstrukciju činjenica. Nije bilo načina da se verifikuje da li __ je svedok B rekao istinu.

176. Svedočenje C.S. je ukazalo da je svedok B bio uplašen. Međutim, pouzdanost svedoka B je već pobijena po nekoliko drugih osnova.

Svedok N

177. Svedok N, _____ svedoka F, svedočila je na iskren način. Nije bilo osnova da se odbije ____ kredibilitet. Međutim, ____ izjava sastojala se uglavnom od glasina koje joj je rekao _____ svedok F. Nije bilo osnova za verifikaciju ovih glasina i zbog toga svedočenje svedoka N nije moglo doprineti rekonstrukciji činjenica.

178. Svedok N je potvrdila da je _____ bio odsutan neko vreme i da _____ je rekao da je bio otet od strane _____ i da je došao kući ranjen. Preostali kredibilni dokazi nisu bili dovoljni da se povežu ove činjenice sa bilo kojim krivičnim delima bilo koga od okrivljenih.

Svedok O

179. Nije bilo osnova da se diskvalifikuje istinitost svedoka O. _____ svedočenje je takođe bilo u potpunosti zasnovano na glasinama koje je teško verifikovati koje su došle od _____, svedoka F. Stoga, nije bilo korisno za pronalaženje činjenica.

Svedok G.H.

180. Kako je gore elaborirano, veće veruje da je _____ G.H. izdao sertifikat koji potvrđuje da je svedok A patio od akutne psihoze i da nije bio u mogućnosti da radi. Svedok je jasno potvrdio poreklo dokumenta.

181. G.H. se nije setio pregleda svedoka A. On je naveo da su svedok A i neki članovi _____ porodice bili _____ pacijenti pre rata.

182. Svedočenje _____ G.H. je bilo koherentno i logično. U svetlu _____ razumevanja akutne psihoze njegova dijagnoza se čini kao prilično moguća. Ovaj zaključak veće je donelo na osnovu zdravorazumske analize njegovog svedočenja. On je naveo da traumatični događaji mogu da izazovu akutnu psihozu. Veće je primetilo da se događaji koje je on spomenuo poklapaju sa iskustvom svedoka A iz Likovca.

183. Svedok je objasnio da po njegovom mišljenju akutna psihoza znači sledeće:

"Akutna psihoza je kratko psihotično stanje koje se ispoljava kao serija ozbiljnih traumatičnih situacija ili događaja, u slučaju gubitka dragog člana porodice, u stresnim situacijama što se manifestuje psihijatrijskim poremećajima koji napadaju mnoge sfere, pre svega sferu mišljenja, sferu opažanja, pojedinac je van realnosti, preovlađuju sumanute ideje, imali bismo i kognitivne poremećaje, poremećaje opažanja, sa prisutnim halucinacijama, i audio i vizuelnim, i kao što sam ranije spomenuo poremećaj ličnosti uz posledicu da se gubi osećaj o sebi i osećaj za realnost".

184. ___ je takođe objasnio da se akutna psihoza obično dešavala kratak vremenski period. ___ je istakao mogućnost ponavljanja. (1. mart 2015.)

185. Veće nije pronašlo ni jedan razlog da suprotstavi razumevanje akutne psihoze G.H. sa definicijom ove vrste mentalnog poremećaja koja se obično primenjuje.

186. I dok sama dijagnoza nije narušila procenu kompetentnosti svedoka A da da pouzdano svedočenje onako kako je veće usvojilo. Prema zapažanjima veća tokom suđenja svedok A nije pokazao ni jedan simptom opisan od strane G.H. kao tipičan za akutnu psihozu. Nije bilo indikacija da je njegova percepcija ili sposobnost da predstavi činjenice po sećanju na bilo koji način pod uticajem mentalnog poremećaja.

II. Dokazi koji su odbijeni kao osnov za rekonstrukciju činjenica

Svedok F.M.

187. Veće je kritički ocenilo svedočenje svedoka F. M. . Tokom unakrsnog ispitivanja, ovaj svedok je potpuno odstupio od izjave date u prethodnom postupku. Po mišljenju veća ova neusaglašenost je toliko velika da ne

može biti pripisana nesavršenosti veštine svedoka da da izveštaj. U pred pretresnoj fazi svedok je pokazao sposobnost da bude prilično precizan i logičan. Međutim, nakon punog razmatranja veće nalazi da je ovo neslaganje proizvedeno namerno zato što je njegova verzija događaja u očiglednoj kontradikciji sa svedočenjem svedoka A i _____ sopstvenom izjavom datom u pred pretresnoj fazi.

188. Tužilac je ispitao svedoka kao neprijateljskog svedoka. _____ nije dao ni jedan ubedljiv razlog za promenu svoje verzije događaja. _____ tvrdnja da je _____ saslušanje u prethodnom postupku bilo falsifikovano se čini kao nerealna i naivna, imajući u vidu da bi očigledno sud otkrio svako falsifikovanje. U principu, krivični postupak ne dozvoljava upotrebu snimka saslušanja u prethodnom postupku kao direktnog dokaza, što čini falsifikovanje potpuno fiktivnih činjenica beskorisnim. Optužbe se čine veću kao neozbiljne i prazne optužbe.

Svedok L

189. Veće je ocenilo da svedočenje svedoka L, _____ svedoka A nije kredibilno. Postojala su značajna neslaganja između svedočenja svedoka L i svedoka A. Po mišljenju svedoka L _____ je odveden u _____ . _____ . od strane _____ , a jedan od njih je bio J.D. . Svedok A je naveo da je datum _____ . i porekao je da je J.D. učestvovao u njegovom hapšenju. Svedok A nije spomenuo **J.D.** tokom hapšenja njenog supruga. Svedok L je porekao da je imao kontakt sa S.S. u _____ dok je _____ bio tamo.
190. Svedok L je potvrdio da _____ je svedok A rekao da su _____ i svedok B bili maltretirani zajedno i prinuđeni da tuku jedan drugog. Svedok L je takođe opisao da je _____ izgledao kao da je bio maltretiran nakon povratka kući. U isto vreme, svedok L je došao na suđenje sa očiglednom namerom da diskredituje svedoka A. On je istakao navodnu mentalnu nestabilnost svog _____ rekavši da je _____ retardiran, i čak je doneo medicinsku potvrdu koju je naveo kao dokaz o tome (dokaz _____). Njegovo svedočenje je

otišlo daleko van okvira čiste ispravke navodne greške koju je napravio u vezi sa identifikacijom S. S. S. .

191. Priča svedoka L o _____ pogrešnom prepoznavanju S. S. _____ je bila nerealna. _____ je navodno video S. S. _____ na televiziji i prepoznao ga kao čoveka koga je sreo u _____. Potom, nakon što ga je ispitao tužilac, svedok L je ponovo video S. S. _____ na televiziji i shvatio je da je pogrešio. Tokom ispitivanja pred većem, dao je jake argumente da objasni svoju navodnu grešku. Setio se visine i crta lica čoveka koga je pomešao sa S. S. _____. Nerealno je da se toga setio tek pre dolaska na sud.
192. Svedok L je bio vidno neprijateljski raspoložen prema **J.D.** _____. On ga je optužio da je _____ i nameravao je da mu pripiše neke radnje koje nisu potvrđene ni jednim kredibilnim dokazom.
193. Svedok _____ je pokušavao da izbegne davanje direktnih odgovora. Utisak veća je bio da se _____ ogradio od odgovora na pitanja o kojima je ispitivan.

Svedok C

194. Svedočenje svedoka C dato na glavnom suđenju je bilo potpuno nepouzđano. Od početka svog pojavljivanja u sudnici pokazao je neprijateljski stav prema pravnom sistemu. Bio je arogantan i nije pokazivao poštovanje. Bilo je očigledno da je pokušavao da sabotira da bude suočen sa svojim svedočenjem iz prethodnog postupka.
195. Potpuno je protivrečio svojim navodima datim u fazi prethodnog postupka. _____ priča o falsifikovanju zapisnika sa _____ saslušanja u prethodnom postupku je naivna i neubedljiva.

196. Svedok C proglašen je neprijateljskim svedokom. Stoga _____ izjava na sudu nije mogla biti iskorišćena kao direktan dokaz za rekonstrukciju činjenica.

Svedok F

197. Veće je kritički ocenilo dokaznu vrednost svedočenja svedoka F. Iako je predstavio koherentnu verziju događaja tokom glavnog suđenja __ je protivrečio svojoj izjavi datoj u fazi prethodnog postupka u tolikoj meri da neslaganja nisu mogla biti pripisana samo različitom sećanju na činjenice.

198. Veće je zaključilo da je svedok F namerno promenio priču i da je izmislio verziju događaja koju je predstavio u sudnici kako bi oslobodio okrivljene koje je prethodno okrivio. _____ objašnjenje je da postoje razlike između _____ izjava zbog navodnog falsifikovanja zapisnika. Tvrdnje su bile neosnovane i u suprotnosti sa zdravim razumom.

Svedok I

199. Svedoka I je ispitao tužilac kao neprijateljskog svedoka. Od samog početka davanja izjave __ je bio uznemiren i pokazivao je neprijateljski stav prema postupku. Ometao je ispitivanje tako što bi pričao o nečemu što nije povezano sa pitanjima. _____ ponašanje je ukazivalo na nedostatak iskrenosti i iz tog razloga _____ svedočenje nije bilo kredibilno.

200. Svedok I je u potpunosti porekao svoje navode date u prethodnom postupku. Optužio je tužioca, koji __ je ispitivao u istražnoj fazi, da je falsifikovao zapisnik, ali nije objasnio zašto je potpisao zapisnik kao istovetan sa njegovom izjavom. _____ reakcija na čitanje _____ izjave iz prethodnog postupka bila je obojena ekstremnim emocijama.

Svedok K.H.

201. Svedočenje svedoka K.H. je od strane veća ocenjeno kao ne kredibilno. Svedok je protivrečio izjavama svedoka D u vezi njihovih kontakata u _____ tako što je porekao da ga je poznao.

202. Razlog za negativnu ocenu je bilo ponašanje svedoka tokom unakrsnog ispitivanja. ___ je bio očigledno dvosmislen. Na direktnom ispitivanju je pokazao sposobnost da se direktno i konkretno izražava.

203. Tokom unakrsnog ispitivanja namerno je izbegavao odgovore u vezi sa kontaktima sa nekima od okrivljenih. Stoga je veće ocenilo njegovo svedočenje kao neiskreno i iz tog razloga neistinito.

Svedok N.F.

204. Veće nije bilo ubeđeno svedočenjem datim od strane svedoka N.F. . Prema svedoku D, N.F. ga je jednom, svojim kolima, doveo u _____.

205. Svedok Nezir Fazliu dao je dvosmislene i kontradiktorne odgovore na pitanja u vezi sa posedovanjem automobila tokom rata. Prvobitno je rekao da _____. nije imao automobil, zato što su ga spalile _____ na početku rata. Posle drugog pitanja rekao je da je rat počeo tako što su _____ selo i da se to desilo na početku _____. Kao odgovor na sledeće pitanje rekao je da se to desilo na _____. Bilo je primetno da je na početku svog svedočenja svedok pokušao da izbegne činjenicu da je bio u posedu vozila u _____.

206. Svedok N.F. priznao je da je poznao svedoka D, ali je porekao da je ikada išao sa _____ u _____. Ovo poricanje nije pouzdano zbog neiskrenosti svedoka u vezi sa posedovanjem automobila.

D. Optužbe koje nisu potkrepljene dokazima

207. Veće nije pronašlo dokaze u prilog sledećim optužbama:

- Prebijanje svedoka C od strane **S.G.** i Sahita Jašarija (tačke 9 (2), i 11 (2) optužnice)
- Prebijanje I.B. od strane S. J. (tačka 11 (3) optužnice)
- Ubistvo I.B. od strane **S.G.** i S.J. (tačke 9 (1) i 11 (4) optužnice)
- Prebijanje svedoka I od strane S.S. I S.J. (tačke 11 (8) i 13 (7) optužnice)
- Ranjavanje svedoka F od strane I.H. (tačka 10 (1) optužnice)
- Prebijanje svedoka F od strane S.J. , S.L. i A.Z. (tačke 11 (5), 12 (2) i 15 (2) optužnice.)
- Prebijanje svedoka F od strane A.Z. (tačka 15 (3) optužnice)
- Prebijanje nepoznatog _____ iz _____ i svedoka F od strane A.Z. (tačka 15 (4) optužnice)
- Prebijanje svedoka E od strane S.J. (tačka 11 (6) optužnice)
- Prebijanje dva neidentifikovana civila, ___ i _____ od strane S.J. (tačka 11 (7) optužnice)

208. Sami dokazi koji su potkrepili ove tačke optužbe su saslušanja iz prethodnog postupka svedoka koji nisu stali iza svojih osuđujućih izjava tokom glavnog suđenja. (Svedok B, svedok C, svedok F, svedok I, svedok L) ili se nisu pojavili na suđenju (svedok E, svedok G). Prema članu 123 stav 1 ZKPRK saslušanja data u prethodnom postupku mogu se koristiti kao osnov da se potkrepe pred pretresni istražni nalozi, nalozi za sudski pritvor, i optužnice, ali se ne smeju koristiti kao direktni dokazi za utvrđivanje krivice kada predmet uđe u fazu glavnog suđenja.

209. Sadržaj pretnji upućenih svedoku A od strane S.J. i S.S. u kojima su bile reference na smrt I.B. nije bio dovoljan da se utvrdi počinitelj i da se rekonstruišu okolnosti ove smrti.

210. Veće nije pronašlo dokaze u prilog optužbi o krivičnoj odgovornosti, kao "osoba koja ima kontrolu" za S. J. , S.L. , A.Z. i S. S. za vođenje i uslove u pritvornom centru u _____ (tačke 11(1), 12(1), 13(1) i 15 (1) optužnice).
211. Utvrđeno je da su postojale dve sobe u bivšoj _____ u _____ koje su korišćene od strane ___ kao _____ za zatvaranje civila.
212. Postojali su lanci u ćeliji svedoka A, ali nije bilo dokaza da je bilo ko od svedoka bio vezan.
213. Nije bilo dokaza da su pre boravka svedoka A u _____ tu zatvarani neki drugi zatvorenici. Svedočenje svedoka D dozvoljava da se zaključi da su osobe koje je video u _____ jedinicama zapravo držane tu jedan duži vremenski period.
214. Nije bilo dokaza da je bilo ko osim svedoka A bio predmet maltretiranja koje se sastojalo u neuhranjenosti, ili da je bio izložen neadekvatnim sanitarnim uslovima i preteranoj vrućini usled nedostatka ventilacije. Ovo maltretiranje je bilo radnja nekih neidentifikovanih stražara i nije bilo dokaza da je naređeno ili čak odobreno od strane bilo koga od okrivljenih.
215. Prema tačkama optužbe, okrivljeni su prekršili telesni identitet zatvorenika. Veće je došlo do zaključka da je svaki pojedinačni slučaj kršenja telesnog identiteta osoba pritvorenih u _____ odvojeno razmatran.
216. Nije bilo dokaza da su okrivljeni koji nisu učestvovali u određenom prebijanju bili svesni da se ovo prebijanje

dogodilo. Stoga, mogu se jedino smatrati odgovornim za prebijanje koje su sami počinili.

217. Stoga, shodno članu 364. stav 1 podstav 1.3 ZKPRK veće je oslobodilo S.J. , S.L. , A.Z. i S.S. da su imali kontrolu nad _____ u _____ i od odgovornosti za uslove koji su tamo postojali, zato što nije dokazano da su počinili navedene radnje.

E. Pravna klasifikacija radnji pripisanih okrivljenima

I. Subjektivni identitet presude u odnosu na optužnicu

218. Prema članu 360 stav 2 ZKPRK veće nije bilo obavezano pravnom klasifikacijom tačaka optužbe koje su predstavljene u optužnici. Međutim zbog zahteva subjektivnog identiteta presude u odnosu na optužnicu koja je predviđena u članu 360 stav 2 ZKPRK, krivična dela pripisana okrivljenimane mogu se sastojati od materijalnih elemenata koji nisu bili sadržani u tačkama optužbe iz optužnice. Stoga veće nije pripisalo nikakve posebne povrede koje su žrtve pretrpele delima počinjenim od strane okrivljenih kada je utvrđivalo radnje koje su pripisane okrivljenima i kada je povezivalo činjenice u predmetu sa definicijom zločina.

II. Međunarodno humanitarno pravo

219. Utvrđeno je da su se dela pripisana okrivljenima dogodila u periodu kada je došlo do oružanih sukoba na Kosovu između redovne vojske Federativne Republike Jugoslavije koja je kontrolisala Kosovo pre rata i boraca koji su pripadali Oslobođilačkoj vojsci Kosova.

220. Dela su se uglavnom sastojala od zlostavljanja što uključuje nasilje nad civilima različitog stepena intenziteta. U jednom slučaju rezultiralo je smrću.

221. Vekovima je divljaštvo rata bilo predmet napora međunarodne zajednice kako bi se ograničili efekti vojnih operacija i zaštitile osobe koje nisu učestvovala u neprijateljstvima. Napori su doprineli razvoju jedne grane međunarodnog prava pod nazivom: međunarodno humanitarno pravo. Ozbiljna kršenja ovog prava postala su kažnjiva kao ratni zločini.

a. Definicija zabranjenih dela

222. Prvi propis međunarodnog humanitarnog prava koji se ticao konkretno humanitarne zaštite u situacijama ne-međunarodnih oružanih sukoba je bio član 3 zajednički za četiri Ženevske konvencije usvojen 12. avgusta 1949:

U slučaju oružanog sukoba koji nije međunarodnog karaktera koji se dešava na teritoriji jedne od zemalja potpisnica, svaka strana u konfliktu će biti u obavezi da primeni, sledeće odredbe:

"1. Osobe koje ne učestvuju aktivno u neprijateljstvima, uključujući članove oružanih snaga koje su položile oružje i one koji nisu učestvovali u borbi zbog bolesti, rana, pritvora ili bilo kog drugog razloga će u svim okolnostima biti tretirani humano, bez ikakvih razlika zbog rase, boje kože, religije ili vere, pola, materijalnog stanja ili bilo kog drugog sličnog kriterijuma. Sa tim ciljem sledeća dela su i ostaće zabranjena u bilo koje vreme i na bilo kom mestu kada su u pitanju gore pomenute osobe:

- a) Nasilje nad životom i osobom, posebno ubistva svake vrste, sakaćenje, okrutni tretman i mučenje;*
- b) Uzimanje talaca;*
- c) Iživljavanje nad ličnim dostojanstvom, posebno ponižavajuće ili degradirajuće ophođenje.*
- d) Izricanje kazni i ekzekucija bez prethodne presude od strane redovno konstituisanog suda,*

kojom se daju sve sudske garancije koje su prepoznate kao neophodne od strane civilizovanih naroda."

223. *Spisak dela koja bi trebalo da budu zabranjena je dopunjen članom 4. stav 2 dodatnog protokola II koji delimično ponavlja ono što je rečeno u zajedničkom članu 3. Predlaže se kažnjavanje sledećih dela:*

- a) Nasilje nad životom, zdravljem i fizičkom ili mentalnom dobrobiti osoba, posebno ubistvo kao i okrutno ophođenje, sakaćenje ili bilo koja forma telesnog kažnjavanja;*
- b) Kolektivne kazne*
- c) Uzimanje talaca*
- d) Dela terorizma*
- e) Iživljavanje nad ličnim dostojanstvom, posebno ponižavajuće i degradirajuće ophođenje, silovanje, prisilna prostitucija ili bilo koji oblik nedoličnog napada*
- f) Ropstvo ili trgovina robovima u bilo kom obliku*
- g) Pljačka*
- h) pretnje izvršenjem bilo kog od gore pomenutih dela."*

224. Ženevske konvencije od avgusta 1949., sa svojim zajedničkim članom 3. su ratifikovane od strane Federativne Narodne Republike Jugoslavije 15. Septembra 1950.⁷⁹ Dana 28. decembra 1978. Dopunski protokol II uz Ženevske konvencije je ratifikovan od strane Republike pod svojim novim nazivom, Socijalistička Federativna Republika Jugoslavije.⁸⁰

b. Postojanje nemeđunarodnog oružanog sukoba

225. Sudsko veće je odlučilo da sledi funkcionalnu definiciju nemeđunarodnog oružanog sukoba, koju je izveo Međunarodni

79 Službeni vjesnik Predizijuma Narodne skupštine FNRJ broj 6/1950. od 15. rujna 1950 (Službeni glasnik Prezidijuma Narodne Skupštine FNRJ, br. 6/1950, od 15. septembra 1950.).

80 Međunarodni ugovori at 1083 (Međunarodni ugovori 1083).

krivični tribunal za bivšu Jugoslaviju (MKTJ) u predmetu Tadić⁸¹. MKTJ obično primenjuje ovu definiciju kao formulu za karakterizaciju nemeđunarodnog oružanog sukoba⁸²:

"Oružani sukob postoji tamo gde se u odnosima dviju država koriste oružane snage, ili postoji duži period oružanog nasilja između vladinih snaga i organizovanih oružanih grupa, ili između takvih grupa unutar jedne države"

226. Treba naglasiti da se odredbe zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija trebaju primeniti takođe izvan stvarnog pozorišta ili borbenih operacija, što znači na celoj teritoriji pod kontrolom stranke, bez obzira da li se stvarna borba odvija ili ne.

227. Praksa MKTJ je uspostavila dva osnovna kriterijuma dugotrajnog oružanog sukoba: organizovanje strana i intenzitet nasilja.

81 Tužilac protiv Tadića, predmet br. IT-94-1-AR72, Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost, 2. oktobar 1995.

82 Tužilac protiv Delalića, Mucića i Landže, presuda sudskog veća, 16. novembar 1998., predmet MKTJ br. IT-96-21-T, stav. 183; Tužilac protiv Furundžije, Presuda Pretresnog veća, 10. decembar 1998., predmet MKTJ br. IT-95-17/1, stav. 59; Tužilac protiv Kordića i Čerkeza, Presuda Pretresnog veća, 26. februar 2001, predmet MKTJ br. IT-95-14/2-T, stav. 24; Tužilac protiv Kordića i Čerkeza, presuda žalbenog veća, 17. decembar 2004, predmet MKTJ br. IT-95-14/2-T, stav. 336; Tužilac protiv Kunarca, Kovača and Vukovića, presuda Pretresnog veća, 22. februar 2001, predmet MKTJ br. IT-96-23, stav. 402; Tužilac protiv Kunarca, Kovača and Vukovića, Presuda žalbenog veća, 12. juni 2002, predmet MKTJ br. IT-96-23, stav. 56; Tužilac protiv Naletilića i Martinovića, presuda Pretresnog veća, 31. mart 2003, predmet MKTJ br. IT-98-34-T, stav. 177; Tužilac protiv Staki, predmet br. IT-97-24-T, presuda, Pretresno veće II, 31. juli 2003, stav. 568; Tužilac protiv Slobodana Miloševića, Odluka trećeg veća po predlogu za donošenje oslobađajuće presude (Milošević Pravilo 98bis Odluka), predmet MKTJ br. IT-02-54-T, 16. juni 2004, stav. 16; Tužilac protiv Blagojevića i Jokića, predmet br. IT-02-60-T, Presuda, Pretresno veće I, 17. januar 2005, stav. 536; Tužilac protiv Strugara, predmet br. IT-01-42-T, Presuda, Pretresno veće II, 31. januar 2005, stav. 215; Tužilac protiv Limaja, Bale i Musliua, predmet br. IT-03-66-T, Presuda, 30. novembar 2005, stav. 84; Tužilac protiv Orija, Presuda, predmet br. IT-03-68-T, Pretresno veće II, 30. juni 2006, stav. 254.

228. Što se tiče vladinih snaga, obično se pretpostavlja da ispunjavaju taj uslov i da nije potrebno izvršiti procenu u svakom predmetu. Što se tiče nevladinih oružanih grupa, indikativni elementi koje treba uzeti u obzir uključuju, na primer: postojanje komandne strukture, organ za pokretanje operacija koji okuplja različite jedinice, sposobnost regrutovanja i obuke novih boraca ili postojanje unutrašnjih pravila.

229. Sudsko veće je formalno primilo na znanje nalaze MKTJ u predmetu *Tužilac protiv Limaja*;

*"pre kraja maja 1998. godine ___ je u dovoljnoj meri posedovala karakteristike organizovane oružane grupe, koja je bila u stanju da učestvuje u unutrašnjem oružanom sukobu."*⁸³

*"Napadi ___ bili su usmereni na srpske vojne, komunalne i privredne ciljeve na velikom, i sve većem području Kosova"*⁸⁴

*"Mnoga borbena dejstva izvedena su na području Drenice, gde je ___ ranije formirana i gde je verovatno bila najbolja organizovana."*⁸⁵

230. U proceni intenziteta oružanog nasilja tokom perioda radnji utvrđenih putem rekonstrukcije činjenica, sudsko veće je koristilo sličan pristup koji je MKTJ primenio u predmetu *Tužilac protiv Miloševića* (*Tužilac protiv Miloševića*, predmet broj IT-02-54-T, pravilo 98 bis Odluka, 16. juni 2001, stav 26-32; angažovanje vladinih trupa, upotreba artiljerije, uništavanje imovine, raseljavanje lokalnog stanovništva, koji su dokazani u glavnom pretresu, a takođe i postojanje žrtava, što je poznata kao notorna činjenica.

231. Stoga, sudsko veće je ocenilo da je nemeđunarodni oružani sukob bio u toku, u smislu zajedničkog člana 3. u periodu na koji se odnose radnje koje se pripisuju optuženom u

83 *Tužilac protiv Limaja, Bale i Musliua*, Predmet br. IT-03-66-T, Presuda, 30. novembar 2005, stav 134.

84 *Ibidem*, stav 169.

85 *Ibidem*, stav 170.

ovom predmetu. To je izazvalo dalju analizu primenljivosti ove odredbe.

c. Nexus

232. Veće je sledilo koncept koji je razmotren od strane MKTJ u odnosu na neophodnost veze između radnji optuženog i oružanog sukoba, kako bi krivično delo počinjeno tokom oružanog sukoba klasifikovalo kao ratni zločin.

233. U predmetu Tadić, MKTJ je izrazio mišljenje da:

"Mora postojati očigledna veza između krivičnog dela i oružanog sukoba . . . Dovoljno je da su navodna krivična dela bila usko povezana sa neprijateljstvima koja se su dešavala u drugim delovima teritorije pod kontrolom strana u sukobu." (Tužilac protiv Tadića, predmet br. IT-94-1, Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost, 2. oktobar 1995, stav 70)

234. U istom predmetu, MKTJ je naglasio činjenicu da ratni zločin može biti počinjen čak i kada "znatni sukobi nisu nastali u regionu u vremenu i prostoru "gde su zločini navodno počinjeni. (ibidem)

235. Detaljnije objašnjenje o ovom pitanju je iznelo žalbeno veće MKTJ u predmetu Kunarac:

"Ono po čemu se u krajnjoj konsekvenci ratni zločin razlikuje od običnog krivičnog dela koje podleže nacionalnom zakonodavstvu jeste to da su ratni zločini određeni kontekstom u kojem su počinjeni- oružanim sukobom- ili pak o njemu ovise. Ratni zločin nije nužno neko planirano delo niti plod neke politike. Ne traži se uzročno-posledična veza između oružanog sukoba i

počinjenja zločina, ali se u najmanju ruku traži da je postojanje oružanog sukoba u znatnoj meri uticalo na sposobnost počinioca da počinji zločin, njegovu odluku da ga počinji, način počinjenja zločina ili cilj s kojim je počinjen. Stoga je za zaključak da su krivična dela usko povezana s oružanim sukobom dovoljno ako se utvrdi, kao što je ovde slučaj, da je počinitelj delovao u službi oružanog sukoba ili pod okriljem oružanog sukoba [. . .]”⁸⁶;

236. Sudsko veće je ocenilo da su radnje koje su se desile u _____ jasno povezane s oružanim sukobom koji je bio u toku:

236.1. Svi počinioci su bili pripadnici oružane grupe koja je dobro strukturirana i koja je efektivno kontrolisala barem jedan deo teritorije Kosova. Kontrola je onemogućila svaku aktivnost vladinih programa, uključujući državni organ za sprovođenje zakona, koji je umesto toga uzeo poziciju neprijatelja i progonitelja _____ stanovništva. Stoga, civili su bili lišeni bilo kakvog oblika zaštite od proizvoljnih i uvredljivih dela koji su počinili _____. Krivci su uživali privremenu nekažnjenost.

236.2. Prošireno lišavanje slobode svedoka A i drugih lica zatvorenih u _____ je bilo moguće zbog nedostatka pravne zaštite koja treba biti obezbeđena od strane države u mirnodopsko vreme. Takva zaštita bi normalno obezbedila sistem nadležnih organa i postupaka za razmatranje žalbi protiv nezakonitosti i uslova pritvora;

86 Presuda, Tužilac protiv D. Kunarca, R. Kovača i Z. Vukovića, Žalbena veće, 12. juna 2002, stav 58 i 59.

236.3. Pritvor je trajao dovoljno dugo da izazove takve žalbe u mirnodopsko vreme.

236.4. Hapšenje svedoka A se desilo u prisustvu članova njegove porodice. Oni su bili lišeni prilike da reaguju efektivno, zbog nefunkcionisanja državnog aparata.

236.5. Pored toga, zlostavljanje koje je svedok A pretrpeo motivisano je _____ pretpostavljenom saradnjom sa _____.

237. Veće je odbacilo postojanje dovoljnog nekusa između ubistva koje se pripisuje S.L. i oružanog sukoba koji se u dešavao u to vreme. Iako je S.L. bio pripadnik ____, a lica koja su pratili žrtvu su verovatno takođe bili u službi ____, veza sa njihovom vojnom aktivnošću nije dokazana. Sam motiv počinioca ostaje nepoznat. Ubijanje je bila kratkotrajna akcija. Nije poznato kako je žrtva uhapšena i da li je bio lišen slobode dovoljno dugo da izazove _____ akcije ako bi se to desilo u mirnodopsko vreme.

238. Kao opšte pravilo, ratni zločini se kažnjavaju oštrije od svojih zajedničkih ekvivalenata, a takođe izazivaju druge negativne posledice, kao na primer neprimenjivost zastarelosti. Prema članu 3. stav 1. ZKPRK, sumnja u pogledu postojanja činjenica relevantnih za slučaj će se tumačiti u korist optuženog. Stoga, veće je zaključilo da nije bilo dovoljnog nekusa između dela S.L. i oružanog sukoba.

d. Težina kršenja međunarodnog humanitarnog prava

239. Formulacija zajedničkog člana 3. i Dopunski protokol II ne uspostavlja nikakav prag težine kršenja odredaba koje definišu te postupke protiv civila, koji bi trebali biti zabranjeni tokom nemeđunarodnih oružanih sukoba. Odredbe

obavezuju države da kazne kršenja na osnovu domaćeg zakonodavstva.

240. Međunarodna zajednica je tek 1977. prilikom usvajanja Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 1949 o zaštiti prava žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Dopunski protokol I), pristala da prihvati izričitu klauzulu prema kojoj će se "teške povrede instrumenata međunarodnog humanitarnog prava smatrati za ratne zločine".⁸⁷

241. Zakoni domaćeg zakonodavstva koji se odnose na zločine počinjene nad civilima nisu predviđaju nikakav prag ozbiljnosti ili težine za konkretno kršenje međunarodnog humanitarnog prava. Krivični zakonik Kosova (KZK) [Zakonik je stupio na snagu 6. aprila 2004. pod nazivom Privremeni krivični zakonik Kosova (PKZK); prema zakonu br. 03/L-002 o izmenama i dopunama Privremenog krivičnog zakonika Kosovo usvojenog od strane Skupštine Republike Kosovo 6. novembra 2008., zakonik je preimenovan kao Krivični zakonik Kosova (KZK)] u svom članu 120. stav 2 Krivičnog zakonika Republike Kosovo (KZRK) u svom članu 152. stav 2. predviđa da svako kršenje odredaba zajedničkog člana 3. predstavlja ozbiljno kršenje bez pozivanja na konkretne okolnosti konkretnog zločina.

242. Koncept "ratnog zločina" koji je opšteprihvaćeni od strane međunarodne zajednice, odnosno zločini koji su počinjeni u toku oružanog sukoba koji zahtevaju krivičnu kaznu krivca, odnosi se na ozbiljne kršenje zakona ili običaja međunarodnih ili unutrašnjih oružanih sukoba.⁸⁸⁺⁸⁹

87 Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949., o zaštiti prava žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Dopunski protokol I) 1125 UNTS 3, 8. juni 1977, koji je stupio na snagu 7. decembra 1979., član 85 (5)

88 Videti član 8. Statuta MKS, član 2. statuta MKTJ, član 4. Statuta MKTR, član 3. SSSL i s 6.1 Uredbe 2000/15 o osnivanju posebnih veća sa isključivom nadležnošću nad teškim krivičnim delima (u Istočnom Timoru), br. dokumenta UNTAET/REG/2000/15 od 6. juna 2000.

89 "krađa vekne hleba u okupiranoj teritoriji ne čini ratnog zločinca člana okupacione snage": u predmetu Tadić (Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost) od 2. oktobra 1995., predmet br. IT-94-1-AR/72 [Žalbeno veće MKTJ] stav 94.

243. Sudska praska MKTJ je utvrdila sledeće tumačenje: povreda međunarodnog humanitarnog prava je teška ako predstavlja povredu "pravila koje štiti važne vrednosti, i ta povreda mora rezultirati teškim posledicama po žrtvu".⁹⁰

244. Veće je u potpunosti prihvatilo to tumačenje i zaključilo kako sledi:

244.1. Premlaćivanje svedoka B od strane **S.G.**, premlaćivanje čoveka iz područja _____ od strane S.S. _____ i premlaćivanje čoveka iz _____ od strane S.S. _____ i S.J. _____ nije dostiglo potrebni prag ozbiljnosti. Ove radnje su predstavljale narušavanje važnih vrednosti koje su zaštićene međunarodnim humanitarnim pravom: telesni integritet i ljudsko dostojanstvo. Međutim, nije dokazano da su bilo koje od tih radnji izazvale teške posledice po žrtve;

244.2. Ponovljeno premlaćivanje svedoka A je dovelo do ozbiljnog kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Povredilo je iste vrednosti kao i druga premlaćivanja. Međutim, razmera narušavanja telesnog integriteta i dostojanstva svedoka A je dostiglo prag koji je potreban za ratni zločin. Premlaćivanje svedoka B i druga _____ se pojavljuju kao pojedinačne, kratkotrajne epizode, dok je svedok A bio izložen premlaćivanju dugo vremena. Pored toga, _____ je prećeno smrću i bio je ponižen optužbama da je špijun. Njegovo svedočenje je dokazalo teške posledice jer on i dalje pati od traume koju je doživeo.

e. Primena domaćeg zakona za radnje koje ispunjavaju kriterijume koji važe za ratni zločin

90 Kunarac, Kovač i Voković, juni 12, 2002, stav. 66.

245. Međunarodno humanitarno pravo ne predviđa kazne za dela koja ovaj zakon zabranjuje i preporučuje da se takva dela kažnjavaju na osnovu domaćeg zakonodavstva. Delo izvršeno od strane S.S. , koje se sastoji od elemenata zabranjenog ozbiljnog kršenja međunarodnog humanitarnog prava, je moralo da se klasifikuje primenom domaćeg zakona. Isto važi i za ostala dela koja se pripisuju optuženom, koja nisu kvalifikovana kao ratni zločin.

246. Pravna klasifikacija postupaka koja su pripisana svakom od optuženih je rezultat poređenja njihovih dela sa elementima pojedinih zločina definisanih u raznim zakonima domaćeg zakonodavstva.

247. Sudsko veće je uzelo u obzir izmenu u materijalnom pravu, koja se desila nakon vremena kada su relevantna dela počinjena i pre vremena kažnjavanja. Veće je razmotrilo zakonske odredbe predviđene zakonom koji je bio na snazi u vreme izvršenja inkriminiranih radnji koje se pripisuju optuženom.

i. Zaštita pojedinih civila tokom nemeđunarodnog oružanog sukoba u domaćem pravu

248. Preliminarna analiza činjenica u slučaju koji je izveden iz perspektive međunarodnog humanitarnog prava, je dovela do zaključka da se radnje koje je izvršio S.S. mogu smatrati kao ratni zločin, jer su predstavljale ozbiljnu povredu zajedničkog člana 3. četiri Ženevskih konvencija i člana 4. stav 2 (a) Dopunskog protokola II uz navedene konvencije.

249. Ove radnje su se sastojale od nasilja u obliku ponovljenog premlaćivanja svedoka A udarcima i šamarima, preteći ___ smrću i ponižavajući ___ optužbama da je _____.

250. Međunarodno humanitarno pravo je određivanje kazne delegiralo domaćem zakonu, tako da je analiza relevantnih odredaba zakona koji se primenjuje na Kosovu bila neophodna.
251. Zaštita pojedinih civila tokom unutrašnjeg oružanog sukoba je u domaćem zakonu koji je bio na snazi na Kosovu od vremena rata na Kosovu do vremena izricanja kazne u ovom predmetu, prošla kroz značajan razvoj.
252. U početku je član 142. KZSFRJ, u svom tekstu uvedenom 1. jula 1977. inkriminisao kao ratne zločine samo one radnje koje su bile usmerene protiv civilnog stanovništva. "Društveno štetne" radnje koje su bile usmerene protiv pojedinih civila su bile inkriminisane kao obična krivična dela.
253. Izmena člana 142. KZSFRJ koja je stupila na snagu 30. avgusta 1990 je proširila obim inkriminacije dela protiv civila. Pored brojnih zločina protiv civilnog stanovništva, takođe je kao ratni zločin inkriminisan napad na pojedine civile ili lica onesposobljena za borbu, što je rezultiralo smrću, teškim telesnim povredama ili ozbiljnom narušavanju zdravlja ljudi.⁹¹
254. Kao opšte pravilo koje je uvedeno Uredbom Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija 12. decembra 1999⁹², koja je imala retroaktivno dejstvo od 10. juna 1999, zakon koji je stupio na snagu na Kosovu nakon 22. marta 1989. do 10. juna 1999 nije bio primenjiv, pod uslovima navedenim u stavu 1.2. iste Uredbe.
255. Ratni zločin protiv pojedinaca nije bio predmet bilo koje prethodne odredbe. Stoga, prema stavu 1.2. navedene Uredbe, Sud je mogao u izuzetnim slučajevima primeniti

91 Službeni List SFRJ 38/90.

92 Uredba UNMIK-a 1999/24 od 12. decembra 1999.

relevantne odredbe koje su bile uvedene nakon 22. marta 1989. ako nisu bile diskriminatorne i u skladu sa članom 1.3 iste Uredbe.

256. Međutim, čak i izmenjeni član 142. u svom tekstu koji je uveden 30. avgusta 1990. nije inkriminisao dela počinjena od strane S.S. protiv svedoka A, jer nisu rezultirali smrću, teškim telesnim povredama ili ozbiljnom narušavanju zdravlja svedoka A.

257. Kažnjavanje navedenih radnji je uvedeno u domaćem pravnom poretku Kosova članom 120 KZK. Kao što je napred navedeno, Zakonik je stupio na snagu 6. aprila 2004. pod nazivom Privremeni krivični zakonik Kosova (PKZK). Shodno Zakonu br. 03/L-002 o izmenama i dopunama privremenog krivičnog zakonika Kosova usvojenog od strane Skupštine Republike Kosovo 6. novembra 2008., zakonik je preimenovan kao Krivični zakonik Kosova (KZK), međutim, bez ikakve izmene u formulaciji člana 120. Zaštićena lica su definisana ne samo kao civili, već kao lica koja ne učestvuju u neprijateljstvima.

258. Član 120. Stav 1. KZK predviđa:

"Ko god grubo prekrši član 3. zajednički za četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949 biće kažnjen kaznom zatvora od najmanje pet do 20 godina ili dugotrajnim zatvorom.

259. Član 120. Stav 2 KZK predviđa:

"Grubo kršenje člana 3. zajedničkog za četiri Ženevske konvencije od 12 avgusta 1949. godine označava jedno ili više sledećih dela izvršenih u kontekstu oružanog sukoba koji nije međunarodnog karaktera protiv lica koja ne učestvuju aktivno u neprijateljstvima, uključujući pripadnike oružanih snaga koji su položili svoje oružje i one koji su onesposobljeni za borbu zbog bolesti, ranjavanja, pritvaranja ili bilo kog drugog razloga:

1) *Nasilje protiv života i lica, posebno sve vrste ubistva, sakaćenje, surovo postupanje i mučenje;*

2) *Vršenje nasilja nad ličnim dostojanstvom, posebno postupak ponižavanja i sramoćenja;*

3) *uzimanje talaca;*

260. Kasniji zakonik koji je zamenio KZK je Krivični zakonik Republike Kosova (KZRK. On doslovno ponavlja definiciju zločina iz člana 120. KZK, uključujući definiciju zaštićenih lica, ali je produžio katalog zabranjenih radnji. Prema članu 152 KZRK:

"1. Svako lice koje ozbiljno prekrši član 3. koji je zajednički za sve četiri Ženevske konvencije od 12. Avgusta 1949 kazniće se kaznom zatvor au trajanju od najmanje pet (5) godina do 15 ili kaznom doživotnog zatvora.

2. Ozbiljno kršenje člana 3. Zajedničkog za sve četiri Ženevske konvencije od 12. Avgusta 1949 znači jedno ili više nabrojanih dela u kontekstu oružanog sukoba koji nije međunarodnog karaktera protiv osoba koje nisu aktivno učestvovala u neprijateljstima, uključujući članove koji su položili oružja, I onih van borbe zbog bolesti, ranjavanja, pritvora ili iz bilo kog drugog razloga:

2.1. nasilje prema životu ili licu, posebno ubijanje bilo koje vrste, sakaćenje, okrutno postupanje Ili mučenje;

2.2. napad na lično dostojanstvo, naročito u smislu ponižavajućeg ili degradirajućeg tretmana.

2.3. uzimanje talaca;

2.4. izricanje osuda i kažnjavanje bez prethodnog suđenja od strane zakonitog suda, i bez garantovanih procesnih prava, koja su međunarodno priznata kao neotuđiva.

261. Veće je ocenilo da radnje koje je S.S. izvršio u odnosu na svedoka A potpuno odgovaraju karakteristikama zločina iz člana 120. stav 2. podstav 1. i 3. KZK, a istovremeno iz člana 152. stav 2. podstav 2.2. KZRK.

ii. Sticaj krivičnih dela

262. Veće je zaključilo da je S.S. delovao istom namerom da zlostavi svedoka A. Pojam "ista namera" se doslovno odnosi na identitet namere. Ovaj zaključak je zasnovan na identičan modus operandi i istu priliku koja se koristi svaki put od strane počinioca.

263. PKZRK nije definisao pravila o klasifikaciji istovremenih krivičnih dela počinjenih sa istim motivom. Veće je primenilo teleološki pristup i smatra da je elemenat iste namere odlučujući za klasifikaciju svih dela izvršenih od strane S.S. , jer je izvršenje svoje namere da zlostavi svedoka A, kao jedno krivično delo klasifikovano pod tim zakonikom.

264. Prema odredbama KZRK, dela počinjena od strane S.S. protiv svedoka A se trebaju klasifikovati kao jedno produženo krivično delo. Prema članu 81. KZRK.

"1. Produžena krivična dela se sastoje od nekoliko istih ili sličnih krivičnih dela izvršenih u određenom vremenskom periodu od strane istog izvršioca, koja se smatraju celinom u slučaju postojanja makar dva (2) od sledećih uslova:

1.1. ista žrtva krivičnog dela;

1.2. isti objekat krivičnog dela;

1.3. korišćenje situacije ili istovremena veza;

1.4. isto mesto ili prostor izvršenja krivičnog dela; ili

1.5. isti motiv izvršioca."

265. Veće je ocenilo da su svi ovi uslovi ispunjeni.

266. Veće zna po službenoj dužnosti da je u drugom slučaju S.S. _____ osuđen za ratne zločine protiv svedoka A počinjene u saizvršilaštvu sa drugim licima u _____ na sličan način i u isto vreme kao i zločin u ovom predmetu. U principu, član 1. stav 6. KZRK omogućava odvojeno suđenje za krivično delo koje nije uključeno u produženom krivičnom delu.

iii. Načelo zakonitosti

267. Ustav Republike Kosovo koji je stupio na snagu 15. juna 2009. je usvojio načelo zakonitosti koje se smatra od strane civilizovanih naroda kao osnovno pravilo krivičnog pravosuđa. Njime se predviđa da niko ne može biti kažnjen za činjenje ili nečinjenje koje nije predstavljalo krivično delo prema zakonu na snazi u vreme kada je izvršeno.

268. Istovremeno, Ustav priznaje značajan izuzetak od ovog načela. Izuzetak omogućava kažnjavanje počinilaca dela koja su u vreme kada su počinjena predstavljala genocid, ratni zločin ili zločine protiv čovečnosti u skladu sa međunarodnim pravom. Načelo zakonitosti i izuzetak od načela neretroaktivnosti materijalnog krivičnog prava su izražena u članu 33. stav 1. Ustava:

"Niko se ne može proglasiti krivim ili kazniti za krivično delo koje, u momentu izvršenja, nije bilo određeno zakonom kao krivično delo, osim za dela, koja su

u periodu u kojem su počinjena, na osnovu međunarodnog prava, smatrana genocidom, ratnim zločinima ili zločinima protiv čovečnosti."

269. Ovaj izuzetak od načela zakonitosti je u skladu sa članom 7. stav 1 i 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda⁹³:

"1. Niko se ne može smatrati krivim za krivično delo izvršeno činjenjem ili nečinjenjem koje, u vreme kada je izvršeno, nije predstavljalo krivično delo po unutrašnjem ili međunarodnom pravu. Isto tako, ne može se izreći strožija kazna od one koja je bila propisana u vreme kada je krivično delo izvršeno.

2. Ovaj član ne utiče na suđenje i kažnjavanje nekog lica za činjenje ili nečinjenje koje se u vreme izvršenja smatralo krivičnim delom prema opštim pravnim načelima koja priznaju civilizovani narodi.

270. U skladu sa ovim izuzetkom od načela neretroaktivnosti materijalnog krivičnog prava predviđenog u članu 33. stav 1. Ustava, kako KZK tako i KZRK se mogu uzeti u obzir za pravnu klasifikaciju dela S.S. .

iv. Primena najpovoljnijeg zakona

271. Postoji čvrsto ustanovljeno načelo obavezne primene najpovoljnijeg materijalnog zakona koji se primenjuje na Kosovu u periodu od izvršenja dela do izricanja kazne.

93 Na osnovu člana 22. stav 2 Ustava Republike Kosovo, odredbe Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda se direktno primenjuju u Republici Kosovo i, u slučaju sukoba, imaju prioritet nad zakonskim odredbama i drugim propisima javnih institucija.

272. Prema članu 4 KZSFRJ:

(1) Na učinioca krivičnog dela primenjuje se zakon koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela.

(2) Ako je posle izvršenja krivičnog dela izmenjen zakon, jednom ili više puta, primeniće se zakon koji je blaži za učinioca.

273. Isto načelo je ponovljeno u kasnijim zakonima, odnosno u članu 2. stav 1. i 2. KZK i u članu 3. stav 1 i 2 KZRK.

274. Zakon ne predviđa nikakve kriterijume za indikaciju najpovoljnijeg zakona. Veće je sledilo tumačenje koje diktira razmatranje konkretne situacije optuženog. To je učinilo neophodnim simulaciju izricanja kazne u skladu sa oba relevantna zakona.

275. Kazna koja je propisana članom 120. stav 1. KZK je kazna zatvorom od najmanje pet godina do dvadeset godina ili dugotrajnog zatvora.

276. Prema članu 37. stav 1. i 2. KZK, kazna dugotrajnog zatvora se može izreći za najteža krivična dela koja su počinjena namerno bilo pod naročito otežavajućim okolnostima ili koja su izazvala veoma teške posledice. Ova kazna može biti u trajanju od dvadeset jedne do četrdeset godina.

277. Prema članu 44. stav 1. KZRK, kazna doživotnog zatvora se može izreći za najteža krivična dela počinjena pod naročito otežavajućim okolnostima ili krivična dela koja su izazvala veoma teške posledice.

278. Veće je zaključilo da okolnosti slučaja ne opravdavaju nametanje protiv S.S. kazne dugotrajnog zatvora, ni doživotnog zatvora, pošto se zločin koji je ___ počinio ne može smatrati kao najteže krivično delo, niti je izazvao dovoljno teške posledice.

279. Zbog napred navedenog, kazne koje veće može uzeti u obzir u ovom slučaju su: kazna zatvora od pet do dvadeset godina prema KZK ili kazna zatvora od pet do petnaest godina prema KZRK. Iz tog razloga, konkretna kazna izrečena prema KZK bi bila veća. Dakle, KZRK se pojavljuje kao najpovoljniji zakon, pošto propisuje blažu kaznu.

280. Maksimalna kazna od 15 godina zatvora ostaje u skladu sa načelom izraženim u članu 33. stav 2 Ustava:

"Kazna koja je izrečena za neko krivično delo ne može biti strožija nego što je bila određena zakonom u vreme kada je delo počinjeno"

281. Veće naglašava da fraza "kazna predviđena zakonom" se može odnositi samo na vrstu kazne, a ne na kaznu predviđenu zakonom u vreme izvršenja. Postupajući prema pravilu člana 33. stav 1. Ustava, neki ratni zločini se trebaju kažnjavati, čak i ako nisu inkriminirani u vreme izvršenja i nije bilo predviđene kazne za njih u to vreme.

f. Primena domaćeg zakona za dela koja nisu ratni zločini

**i. Premlaćivanje počinjeno od strane S.G. ,
S.S. i S.J.**

282. Premlaćivanje svedoka B od strane S.G. ,
premlaćivanje nepoznatog _____ iz _____ od strane

S.S. _____, i premlaćivanje neidentifikovanog lica iz _____ od strane S.S. _____ i S.J. _____ nisu klasifikovana kao ratni zločin, jer nisu predstavljali ozbiljno kršenje zajedničkog člana 3. za četiri Ženevske konvencije od 1949.

283. Sve te radnje su se sastojale od narušavanja telesnog integriteta različitih lica, što se uobičajeno naziva kao napad.

284. Načelo subjektivnog identiteta presude u odnosu na optužnicu je isključilo pripisivanje bilo kakvih rezultata tih napada, a naročito bilo kojih povreda koje su žrtve mogle pretrpeti.

285. Analiza zakona koji je bio na snazi u vreme kada su počinjeni je dovela do zaključka da napad nije bio inkriminisan. Ni KZSFRJ a ni Krivični zakonik Socijalističke autonomne pokrajine Kosova od 1978 (KZSAPK) nisu definisale napad koji nije prouzrokovao nikakvu povredu kao zločin.

286. Napad je postao kažnjiv tek prema članu 187 KZRK.

287. Član 33. stav 1. Ustava Kosova zabranjuje izricanje kazne za delo koje nije predstavljalo krivično delo u vreme kada je počinjeno, i koje nije predstavljalo genocid, ratni zločin ili zločin protiv čovečnosti, u skladu sa međunarodnim pravom.

288. Prema tome, u skladu sa članom 364. stav 1. podstav 1.1. ZKPRK i članom 3. KZSFRJ:

- S.G. _____ je oslobođen optužbe za premlaćivanje svedoka B;

- S.S. i S.J. su oslobođeni optužbe za premlaćivanje _____ iz _____; i

- S.S. je oslobođen optužbe za premlaćivanje _____ iz _____

289. Jer ove radnje nisu predstavljale zločin u vreme njihovog izvršenja.

ii. Ubijanje neidentifikovanog lica od strane S.L.

290. Radnje koje je preduzeo S.L. koje su dovele do smrti neidentifikovanog _____ su ispunile karakteristike ubistva, kako je definisano članom 30. stav 2. podstav 1. KZSAPK.

291. ___ je delovao namerno. Način na koji je postupio ne ostavlja nikakve sumnje da je imao direktnu nameru da liši žrtvu svog života.

292. _____ postupak je bio brutalan jer je bio izuzetno okrutan. Veće je uočilo surovost, jer je žrtva bila bespomoćna imajući vezane ruke od strane ___ lica koja su ___ čuvala, i bio je potpuno svestan svoje sudbine. Žrtva je molila za svoj život, ali krivac nije pokazao milost.

293. Kazna propisana KZSAPK-om za ovu vrstu ubistva je bila najmanje deset godina zatvora. Član 38. stav 1. KZSFRJ određuje maksimalnu dužinu zatvora za zločine koji su definisani zakonima jugoslovenske federacije, republika i autonomnih pokrajina. Maksimalna kazna zatvora bila je 15 godina.

294. Ova odredba je zadržana na snazi članom 1. stav 1.2. Uredbe UNMIK-a 1999/24 od 12. decembra 1999. Na osnovu stava 1.6 ove Uredbe, kazna koja se prvobitno primenjivala prema KZ SFRJ za ubistva počinjena na okrutan način je ukinuta.
295. U skladu sa odredbama KZK, lišenje druge osobe života na okrutan način predstavljalo je teško ubistvo prema članu 147. stav 3. za koje je predviđena kazna zatvorom od najmanje deset godina ili dugotrajnog zatvora. Maksimalna dužina zatvora je utvrđena članom 38. stav 1. od dvadeset godina zatvora, a prema članu 37. stav 2. dugotrajni zatvor može trajati od dvadeset jedne do četrdeset godina.
296. Prema kasnijem zakonskim aktom, odnosno KZK, radnja koja se pripisuje S.L. je predstavljala teško ubistvo definisano članom 179. stav 1. podstav 1.4. Propisana kazna je bila kazna zatvorom od najmanje deset godina ili doživotna kazna zatvorom.
297. Poređenje kazni pokazuje da je zakon koji je bio na snazi u vreme izvršenja, sa modifikacijom koja je sprovedena Uredbom UNMIK-a 24/99, u ovom slučaju najpovoljniji za krivca.

F. Određivanje kazne

298. Pri određivanju kazne za S.S. i S.L., veće je imalo u vidu svrhe navedene u članu 41. KZRK. Prioritet je dat potrebi izražavanja presude društva za krivična dela, povećavajući moral i jačajući obavezu za poštovanje zakona. Veće je takođe usmereno načelom opšte prevencije, imajući u vidu da bi presuda trebala obeshrabiliti druge ljude od vršenja krivičnih dela.

299. Veće je ispunilo svoju obavezu da oceni sve olakšavajuće i otežavajuće faktore, u skladu sa članom 73. stav 1. CZRK.
300. U odnosu na S.L. , veće smatra da su sledeći faktori otežavajući: on je flagrantno postupao očigledno ne obzirajući se na mogućnost da će njegov zločin biti izložen od strane svedoka. To je pokazalo da je njegov nivo poštovanja zakona nizak. Njegovo ponašanje je bilo nemilosrdno, neumoljivo i pokazalo je krajno nepoštovanje prema osnovnim vrednostima koja se poštuju od strane civilizovanih društva.
301. Što se tiče otežavajućih okolnosti u odnosu na S.S. , veće je uzelo u obzir stepen patnje koji je ___ naneo svedoku A. ___ je proveo svoje krivične namere tokom dužeg vremenskog perioda i sa upornošću.
302. U odnosu na oba optužena, veće je uzelo u obzir kao olakšavajuće faktore činjenicu da su obojica postigli prestižne i važne javne pozicije u kosovskom društvu nakon rata, i da su služili javnosti. Veće je takođe uzelo u obzir da su se tokom rata na Kosovu borili za svoj narod protiv režima, koji se od strane međunarodne zajednice smatra kriminalnim i stoga isti osuđuje.

G. Troškovi

303. Sudsko veće je zasnovalo svoju odluku o troškovima krivičnog postupka na zakonske odredbe koje su citirane u izreci. Mera i proporcija između planiranih iznosa koje su S.L. i S.S. dužni da nadoknade i ukupni troškovi postupka su utvrđeni uz uvažavanje težine optužbe protiv njih i broja istražnih i dokaznih radnji koje su preduzete u cilju dokazivanja ovih optužbi, kao i troškovi vezani za mišljenje veštaka o njihovom zdravstvenom stanju. Takođe je uzeto u obzir da su **S.G.** , S.J. , J.D. , I.H. i A.Z. oslobođeni svih optužbi protiv njih.

Dariusz Sielicki
Predsedavajući sudija EULEX-a

Chiara Tagliani
Zapisničar

Ovlašćena lica mogu izjaviti žalbu na ovu presudu Apelacionom sudu preko Osnovnog suda u Mitrovici, u roku od petnaest (15) dana od dana prijema kopije presude, u skladu sa članom 380. stav (1) ZKP.